Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 111 (6.600) 1988 йил 16 май, душанба Баҳоси 3 тийин

Янгиланиш йўлидан

XIX

Ташаббускорлар изидан

✦ Бутуниттифоқ XIX партия конференциясн очилишига бир ярим ойча вақт қолди. Ҳар бир кунни зарбдор меҳнат, бугун кечагидан яхшироқ ишлаш иштиёқи билан ўтказаётган ишлаб чиқариш илғорлари шаҳримизда кўп. Ана шулардан бири Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг ишчиси Дмитрий Атамановдир. У ўз ҳамкасби Владимир Шумицкий билан бирга корхонада биринчи бўлиб конференция шарафига янги ташаббус билан чиққан эди. Улар ўн иккинчи беш йилликнинг уч йиллик топшириғини коммунистлар анжуманигача адо этиш юзасидан ўз зиммаларига олган юксак мажбуриятларига яраша фидокорлик намуналарини кўрсатмоқдалар.

✦ Корхонада бу ишлаб чиқариш пешқадамларининг ташаббуси кенг қулоч ёймоқда. Корхонада май ойи бошларигача бу ташаббусни 73 нафар ишчи қўллаб-қувватлади. Уларнинг сафи ҳафта ўтган сайин кенгайиб бораяпти.

Бутун Ҳамза районидаги саноат корхоналарида бу ташаббус изидан 300 дан зиёд ишчи бораётгани қувончли ҳол, албатта.

✦ Ташаббуснинг қаноти бор, дейишади. Ресурслардан тежаб-тергаб фойдаланиш ва умуман ортиқча сарф-харажатларни камайтира бориш эвазига, хўжалик ҳисоби, ўз харажатларини ўзи қоплаш ва ўзини ўзи маблағ билан таъминлаш шароитида иш олиб бориб, ташсельмашликлар йиллик топшириқни муддатидан илгари бажариш билан бирга топшириққа қўшимча камида 100 минг киловатт-соат электр энергиясини, 160 гигакалория иссиқлик энергияси ва бошқа ёқилғи-энергетика ресурслари ҳамда материалларни иқтисод қилишни режалаштирганлар.

КПСС Марказий Комитетининг Афғонистон Республикасидан қайтиб келаётган совет интерналционалчи-жангчиларига МУРОЖААТНОМАСИ

Азиз ўртоқлар!

Сизлар Ватанга қайтяпсизлар. Ўз ҳарбий бурчини ҳалол ва мардона адо этган, юксак интернационализм туйғуларини амалда намоён қилган сизларни қутлаймиз.

Қаттиқ синов кунлари ортингизда қолди. Мана шу синовларда дўст халққа ёрдам беришдек олижаноб ишга астойдил ишонч сизларга мададкор бўлди. Сизлар Ватаннинг буйруғини бажардингиз. Сизлар жангу жадаллар алангасидан ўтиб, Ватанингизни, туғилиб ўсган уйингизни, дўстларингиз ва дугоналарингизни яна ҳам каттиқроқ севадиган бўлиб қолдингиз. Душманларнинг нафрати қандайлигини ҳам билиб олдингиз.

Машаққатли уруш шароитларида совет кишисининг энг яхши фазилатларини намоён этган шонли хотин-қиз врачларимизнинг, медицина ҳамшираларимизнинг, бошқа мутахассисларимизнинг матонати ва шафқатлилиги тўғрисида алоҳида самимият билан айтиб ўтиш керак.

Жангларда ҳалок бўлган жанговар дўстларингизнинг номлари халқ хотирасида абадий сақланиб қолади. Бу жудоликларнинг ўрнини тўлдириб бўлмайди, қайғу-аламимиз ғоят каттадир. Урушда ҳалок бўлганларнинг, азият чекканларнинг оилалари умумхалқ ғамхўрлиги билан қуршаб олинади. Жанговар қардошлик ва ўртоқлик риштлари сизларнинг зиммангизга ҳам улар билан ҳамиша ёнма-ён бўлиш мажбуриятини юклайди.

Сизларнинг баъзиларингиз юксак бурчни адо этиб, тинч касбларга қайтасизлар, бошқаларингиз эса жанговар сафда қоласизлар. Сизларнинг ҳар бирингиз янги вазифаларни худди шундай фидокорлик билан бажаришингизга ишончимиз комил. Ҳозир қайта қуришга, социализмни янгилаш ишига, унинг ғалабаларини ҳимоя қилишга сизларнинг ғайрат-шижоатингиз керак! Партия сизларга ишонади, сизларга умид қилади, сизларни совет жамиятини революцион тарзда ўзгартириш учун курашнинг биринчи сафларига чақиради.

Ватан солдатларига шон-шарафлар! Ватан ўғлонлари ва қизларига шон-шарафлар!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

Совет–Афғонистон қўшма баёноти

Афғонистон муаммосининг ташқи жиҳатларини сиёсий бартараф этишга оид Женева битимлари кучга кирадиган кун— 1988 йилнинг 15 майида Совет Иттифоқи билан Афғонистон қуйидагиларни билдиришни зарур деб ҳисоблайдилар.

Женевада имзоланган битимлар совет ва афғон халқлари томонидан ва дунёнинг ҳамма жойида мамнуният ва умид билан кутиб олинди. Битимларни имзолаган томонларнинг ҳар бири узоқ олти йил мобайнида Женева ҳужжатларининг қоидалари устида иш олиб боришдан кузатилган мақсадга эришиш учун ҳамма ишни қилиши керак.

Афғонларнинг ички ишларига ташқаридан аралашишни тўхтатиш Афғонистон теварагидаги аҳволни бартараф этишнинг ўзак масаласидир. Битимларда шу хусусда баён этилган мажбуриятлар жуда аниқ- равшан ва бир хил аҳамиятга эгадир: аралашув тўхтатилиши керак, ҳозир мана шундай аралашув учун фойдаланилаётган моддий базанинг ўзи тугатилиши лозим. Битимнинг ўзаро муносабат принциплари тўғрисидаги ва жумладан, аралашмаслик ҳақидаги ҳамда Афғонистон Республикаси билан Покистон Ислом Республикаси ўртасида интервенциядан воз кечиш ҳақидаги шу муҳим қоидалари қандай бажарилаётганини доимо кузатиб бориш лозим.

Женева ҳужжатларига мувофиқ бугун совет қўшинларининг чекланган қисмлари Афғонистондан олиб чиқиб кетила бошлайди. Афғонистонга тааллуқли аҳволни бартараф этиш учун ўзаро боғлиқлик тўғрисидаги битимда белгилаб берилганидек, қўшинларни олиб чиқиб кетиш тўққиз ой мобайнида тугалланади, қисмларнинг ярмиси дастлабки уч ой мобайнида, яъни 1988 йилнинг 15 августигача олиб чиқиб кетилади.

Совет қўшинлари Афғонистон қонуний ҳукуматининг илтимосига биноан ҳалол ва олижаноб мақсадлар билан Афғонистонга келган эдилар. Совет Иттифоқи ҳамиша ўзининг жанубдаги қўшниси суверенитетини ҳеч сўзсиз ҳурмат қилиб келди ва ҳурмат қилмоқда, иккала мамлакат ўртасида неча ўн йиллардан бери давом этиб келаётган яхши қўшничилик ва ҳамкорлик муносабатларига шу ҳурмат асос қилиб олинган. Ўз навбатида Афғонистон ҳам ҳамиша Совет Иттифоқини афғон халқи учун қийин пайтларда яхши қўшничилик принципларига амал қилиб ,унга неча марталаб ёрдамга келган мамлакат деб билди.

Ҳозир, совет қўшинлари Ватанига қайтаётган бир пайтда «Москванинг босқинчилик мақсадлари» бор, у «иссиқ денгизларга» чиқиб олиш учун Афғонистондан фойдаланишга интилмоқда, деган гап— сўзларнинг нақадар бемаънилиги яна яққол кўриниб қолди. Женева битимлари авалроқ тузилганида эди (Совет Иттифоқи билан Афғонистон айни мана шунга ҳаракат қилишди), совет қўшинларини Афғонистондан олиб чиқиб кетиш ҳам илгарироқ бошланган бўлур эди.

Бугун, совет қўшинларини олиб чиқиб кетиш бошланаётган кунда Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси ҳар иккала мамлакат ўртасидаги анъанавий тарихий дўстликнинг муҳимлиги ва аҳамиятини таъкидлаб ўтиш зарур, деб ҳисоблайдилар, бу дўстлик Афғонистон учун машаққатли бўлган йилларда айниқса мустаҳкамланиб чиниқди ва шу мамлакатнинг порлоқ келажаги манфаатлари йўлида афғон ватанпарварлари ҳамда совет интернационалчи-жангчилари биргаликда тўккан қон билан чамбарчас боғланди.

Совет Иттифоқи билан Афғонистон Женева битимларининг имзоланиши ва кучга кириши Афғонистон муаммосининг ички жиҳатларини ҳам бартараф этишни енгиллаштириши мумкин ва лозимлигига ишончлари комил. Афғонистонда ўтказилаётган миллий ,яраш сиёсати воқеаларнинг шундай ривожланиши учун ҳозирдаёқ зарур шарт-шароитларни яратиб қўйди. Ҳозирги Афғонистонда афғон жамиятининг барча табақалари, барча миллатлари сиёсий, иқтисодий ва социал жиҳатдан тенг ҳуқуқларга эга бўлиб, барча афғонлар олдида ўз мамлакати фаровонлиги йўлида меҳнат қилиш, кўп партиявийлик негизида унинг сиёсий турмушида қатнашиш учун баббаравар имкониятлар очилган. Ислом дини, унинг анъаналари ва урф-одатлари давлат томонидан чуқур ҳурмат қилинмоқда ва эътироф этилмоқда. Бутун мамлакат бўйлаб коалицион ҳокимият органлари тузилмоқда. Афғонистон раҳбарияти шу жараёнга бундан буён ҳам бутун чоралар билан кўмаклашишга, Кобулда ғоят кенг асосда коалицион ҳукумат тузишга ҳар томонлама ёрдам беришга тайёр эканлигини билдирмоқда.

Афғонистон Республикаси ҳукумати Женева битимлари кучга кирган кунда оппозициядаги барча кучларга яна мурожаат этиб, ўт очишни, бproducerкушлик урушини, хунрезликни тўхтатишга, музокаралар столи атрофига ўтиришга, тинч ва гуллаб-яшнаётган давлатни биргаликда барпо этишга чақиради. Афғонистон ҳукумати мана шундай қурилиш жараёнига афғон қочоқлари ҳам фаол қўшиладилар, деб ишонч билдиради. Ана шу қочоқларнинг тўла ҳуқуқли граждланлар сифатида Ватанига қайтиб келишлари учун барча зарур шароитлар яратилмоқда.

Совет томони бундай сиёсат Афғонистон муаммоларини афғонларнинг ўзлари ўртасида ҳал этиш имконини беради, деб ҳисоблайди.

Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Афғонистон Республикаси президенти Нажибулло билан 1988 йил 7 апрель куни Тошкентда ўтказилган учрашуви якунлари юзасидан қабул қилинган Совет — Афғонистон қўшма Баёноти қоидаларига асосланиб, барча соҳаларда кенг миқёсдаги Совет-Афғонистон ҳамкорлигини ҳар жиҳатдан мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга тайёр эканликларини яна бир бор таъкидлайдилар.

Совет томони Афғонистон билан иқтисодий ҳамкорликни бундан буён ҳам ривожлантириб, савдо-сотиқни кенгайтираверади, совет республикалари, областлари ва шаҳарларининг Афғонистон вилоятлари ва шаҳарлари билан бевосита алоқаларини ривожлантиришга кўмаклашаверади. Совет томони Покистон ва Эрондан қайтиб келаётган афғон қочоқларининг турмушини йўлга қўйишда Афғонистонга ёрдам беришни давом эттириш ниятида эканлигини таъкидлайди.

Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси барча давлатларга мурожаат қилиб, Афғонистоннинг уруш барбод этган экономикасини қайта тиклашга, икки томонлама асосда ҳам, шунингдек кўп томонлама ёрдам программалари доирасида ҳам, жумладан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти йўли билан Афғонистон Республикасини иқтисодий ва социал ривожлантиришга кўмаклашишга чақирадилар. Совет Иттифоқи шу хилдаги халқаро программаларда муносиб равишда қатнашишга тайёрдир.

Совет ва Афғонистон томонлари Женева битимларининг бажарилишини кузатиб туриш учун БМТнинг контроль механизмини яратиш соҳасида амалга оширилган ишларга юксак баҳо берадилар ҳамда БМТ кузатувчиларининг фаолияти Женева жараёнининг рўёбга чиқарилишига самарали равишда кўмаклашади, деб умид билдирадилар. Совет Иттифоқи билан Афғонистон Республикаси Женева битимларига мувофиқ барча томонлар ўз зиммаларига олган мажбуриятларни тўла-тўкис ва виждонан бажариши Афғонистон муаммосининг ташқи жиҳатларини тезроқ ҳал этишга эришиш имконини беришига, бу эса ўз навбатида Афғонистон можаросини батамом ва ҳар жиҳатдан бартараф этишнинг муҳим омили бўлиб қолишига ишонадилар. Улар шунга ҳам ишонадиларки, Женева тажрибаси бошқа маҳаллий можароларнинг ўзига хос чигалликлари ва хусусиятларига қарамай, уларни ҳал этиш йўлларини излаб топишга рағбатлантиради.

ЗАМОНДОШИМИЗ

Осмон илмига ҳамкор

Эрта туриб, кўкка қараймиз. Агар ҳаво тиниқ бўлса, шишадек тиниқ осмонга кўзимиз тушгани он қалбимиз қандайдир бир илиқ шукуҳдан яйраб кетади. Уфқда милт-милт ёниб турган Чўлпон юлдузига ҳам айрича иштиёқ билан тикиламиз.

Мабодо кўк юзини булут қоплаган бўлса, кўнглимизни беихтиёр ғашлик босади. Ҳатто, баъзи бир кишиларга дунё шу куни сал торайиб қолганга ўхшайди.

Нега шундай? Коинот, унинг бағридаги юлдузлар ахир биздан қанчалаб миллион километр олисда бўлсаю, бизнинг руҳиятимизга таъсир этса. Инсон нега кўкка интилади? Бу Ер билан Осмоннинг узвий боғлиқлиги эмасмикин? Бу каби саволлар, кўкка учишдек муқаддас туйғулар ҳар бир болани, шу жумладан, Верани ҳам обдон қизиқтирган. Ҳатто, тушларида юлдузлар билан суҳбат қурган бўлса ҳам ажаб эмас. Нима бўлса ҳам республикамизнинг жанубий нуқтаси Термизда туғилган, Сурхондарёнинг ўйноқи сувларини ичган, дарё соҳилида соатлаб хаёл сурган қизалоқнинг илк орзуси — осмон сирларини ечиш болаликда туғилганига шубҳа йўқ.

Ўрта мактабни тугатган Вера Александровна Шилинкованинг қатъий сўзига ҳеч ким эътироз билдирмади. Ҳатто, ота-онаси, қон-қариндошлари уни табриклашди.

Инсон эртанги куни қаерда ўтишини билмайди. Бир нарсани аниқ билади: эртанги кун бугунгидан яхши бўлади.

Веранинг ҳам ҳаётида йўллар мақсад сари етаклади, деб айтсак китобий бўлмас. Саратовдаги Политехника институтини 1961 йилда тугатиб, яна қадрдон Ўзбекистонга қайтди. Фақат фазогир бўлиб эмас, фазо сирларини билувчи астрономларга энг яқин, энг ишончли кўмакчи бўлиб. Энди у фалак тожига қўйиладиган илм йўлидаги нарвонларни — зарур техник ускуналарни яратади. Англаган бўлсангиз керак: Вера Шилинкова «Сигнал» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида, метеорология бўлимида меҳнат қилади. Ҳозир метеорологик текшириш сектори мудири, меҳнат ветерани.

Энди Вера Александровна тонг саҳарлари ҳаво нега очиқ ёки нега булут бўлишига ажабланмайди. Чунки нима сабабдан шундай эканлигини яхши билади-да.

Радиода ёки телевизорда об-ҳаво маълумотларини тинглаётганда гоҳида «Метеорологлар бу маълумотларни қаердан билишади?» деган хаёлларга ҳам бориб қўямиз. Жуда оддий: Вера Шилинкова ва унинг ҳамкасблари яратаётган асбоб-ускуналар ёрдамида. Бу асбоблар гуллаган водийларда ҳам, қорли тоғларда ҳам бор.

Вера Александровна Шилинкова кўп йиллик меҳнат фаолияти давомида қанчалаб янги техник асбобларни қўлидан ўтказмади.

Улар илмий лабораторияларда, халқ хўжалигида ҳам қўлланилмоқда. Шунинг учун ҳам Вера Шилинкова ўзини осмон сирларини ечишда олиму фозилларга ҳамкор деб санаса батамом ҳақли.

Т. ЙЎЛДОШЕВ.

СУРАТДА: Вера Александровна Шилинкова.

Т. Каримов фотоси.

РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР ҲИССАСИ

Шаҳримиздаги чарм-галантерея ва спорт буюмлари бирлашмасида юздан ортиқ ихтирочи ва рационализаторлар иш олиб боришмоқда. Улар ўтган йили корхонага 185,5 минг сўмлик соф фойда келтиришди. Айниқса, Т. Ф. Спосибухова, М. П. Гришиналарнинг ихтиролари яхши самара берди. Уларнинг таклифи эвазига корхона 27 минг сўмликдан ортиқ маблағни иқтисод қилди.

Коллектив рационализатор Б. Алиевнинг номини ҳам ҳурмат билан тилга олади. Унинг бир қатор линияларни механизациялаштириш бўйича киритган таклифи корхонага 41 минг сўмдан ортиқ фойда келтирди. Шунингдек, ихтирочи Г. Ю. Журавлёвнинг таклифи билан 50 минг сўмлик турли материаллар тежаб қолинди. У бу таклифи учун пул мукофоти билан тақдирланди.

Шу кунларда бирлашма рационализаторлари ва ихтирочилари цех ва участкаларда ишлаб турган техникаларни янада такомиллаштириш юзасидан изланиш ишларини олиб боришмоқда.

Г. МУҲАМЕДОВА.

КОММУНИСТЛАР АКТИВЛИГИНИ ОШИРАЙЛИК

13 май куни Тошкентда шаҳар бошланғич партия ташкилотларида коммунистларни аттестациядан ўтказиш комиссиялари раисларининг семинари бўлди. Семинарни Тошкент шаҳар партия комитети уюштирди. Аттестациянинг асосий мақсади, деб таъкидланди семинарда, партия ташкилотлари жанговарлигини оширишдан, ҳар бир коммунистда ташаббускорлик уйғотишдан иборат. Бироқ бу иш ҳамма ерда ҳам етарли даражада олиб борилмаяпти. Аттестацияга расмий муносабатда бўлиш фактлари учраб турибди.

Семинар қатнашчилари секция мажлисларида аттестация ўтказиш тажрибаси билан ўртоқлашдилар, XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига тайёргарлик борасидаги навбатдаги вазифаларни белгиладилар.

(ЎзТАГ).

БИЛДИРИШ

Йигирманчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг бешинчи сессияси 1988 йил 27 май соат 11.00 да область партия комитетининг катта мажлислар залида (Ўзбекистон кўчаси, 9-уй) очилишини маълум қиламиз.

Партия группасининг мажлиси соат 10.00 да бўлади.

Депутатлар ўша ернинг ўзида соат 9.00 дан рўйхатга олинадилар.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ.

Бизнинг интернационалчи-жангчиларимиз

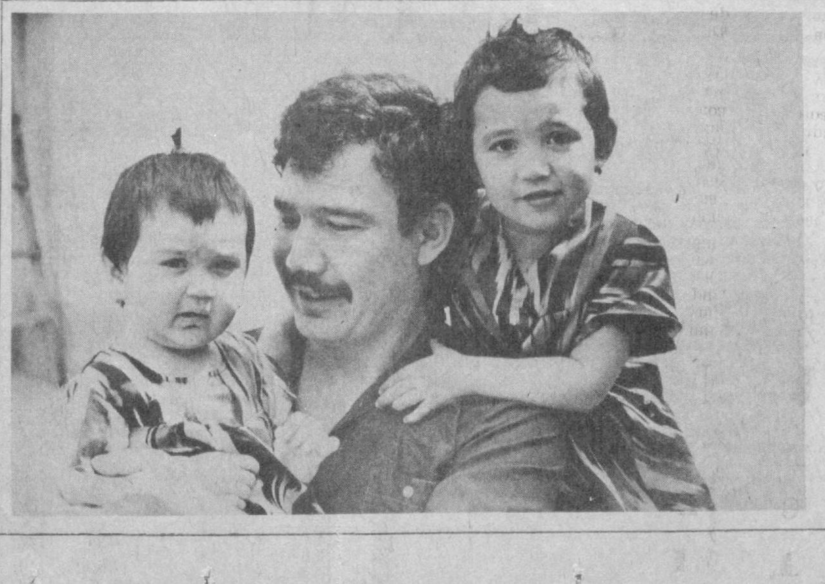

Ҳаётга муҳаббат

«... Афғонистон ҳукуматининг илтимосига биноан шу мамлакатда турган совет қўшинларини Афғонистондан Ватанга қайтариш муддатлари ва босқичлари белгиланган. Уларни олиб чиқиб кетиш 1988 йил 15 майдан бошланади ва кечи билан 1989 йилнинг 15 февралида тугалланади».

(Совет ҳукуматининг баёнотидан).

Интернационал бурч. Совет жангчилари бу бурчни қўшни Афғонистон Республикасида шараф билан ўтадилар. Совет жангчи-интернационалистларининг дастлабки колоннаси кеча, 1988 йилнинг 15 майидан Ватанларига қараб йўл олдилар. Улар орасида кўплаб тошкентлик йигитлар ҳам бор. Улар бизнинг фахримиздир.

Инсон ўз ҳаёти йўлида бахт-саодат нашъасини суриш билан бирга, баъзида нохуш ҳолларга тушиши, қаноти қайрилган қуш каби ночор аҳволда қолиши мумкин. Шундай пайтда яхши одамлар, номи катта ҳарфлар билан ёзиладиган ИНСОНлар бундай кишиларга ҳатто ўз ҳаётларини бахшида этадилар. Қалби буюк ана шундай дилбанд одамлар Каримжон Алимжоновга ҳамдам, ҳамфикр ва ҳамдард бўлдилар. Уни аччиқ тақдир йўлидан нурли манзилга бошлаган яхши хислат-фазилатли, садоқатли, бир умрга бахт-саодатли бўлган кишиларга ҳамма тасанно айтади.

... Каримжоннинг болалиги кўп қатори оддийгина ўтди. Тошкентнинг Бирлик массивида ишчи оиласида туғилди. Болалиги одатдагидек ўйин-кулгилар, анҳорларда чўмилишлар, коптоқ тепишлар, ўртоқлари билан қизғин суҳбатлар билан кечди. У ҳеч қачон ота-онасининг гапини икки қилмай уй юмушларига қарашар, уларнинг оғирини доим енгил қилар эди.

Етти ёшга тўлганда — 1968 йили 197-мактабнинг биринчи синфига ўқишга борди. Қаранг, ҳаш-паш дегунча ўн йил ҳам ўтиб кетди. Мактабни тугатиб шофёрликка ўқиди-да, армияга кетгунга қадар машина бошқарди.

1980 йил, май. Область йиғув пункти чақирилувчилар билан гавжум. Ташқарида уларнинг ота-оналари, ёр-биродарлари кузатгани келишган. Бир пайт дарвоза очилиб, тўп-тўп бўлиб йигитлар чиқиб кела бошлашди. Бўлажак аскарлар орасида Акмал Икромов район ҳарбий комиссариатидан чақирилган Каримжон Алимжонов ҳам бор эди. Уни биринчи бўлиб ота-онаси кўрди. Она кўзига ёш олиб ўғлига пешвоз юрди:

— Болагинам, кўзимнинг нури, — деди ўғлини бағрига босиб она.

— Йигит бошинг омон бўлсин! — деди сидқидилдан отаси.

— Қаерда бўлсанг ҳам тез-тез хат ёзиб тур, болам, — деди она кўзларига ёш олиб.

— Қайтишингни интизорлик билан кутамиз, — деб хайрлашишди ака-укалари билан ёр-биродарлари.

Каримжон ҳарбий хизматни ўтагани жўнаб кетди.

✦ Афғонистон Республикасида йигитлик бурчини ўтаган ҳамшаҳримиз — жангчи-интернационалист Каримжон Алимжонов ҳақида бошқа бир жангчи-интернационалист — «Тошкент оқшоми» мухбири Равшан Бобомуҳамедов ёзган очеркни газетамизнинг 4-саҳифасида ўқийсиз.

КОРХОНА ИЛҒОРИ

«Тошкент» мармар ишлаб чиқариш бирлашмаси ремонтчи-слесари Миразиз Бўриев ўн йилдан буён шу корхонада ишлаб келяпти. Бу йиллар ичида у ўз касбини пухта эгаллабгина қолмай, балки ўзаро социалистик мусобақада пешқадамлар сафидан ўрин олди. У мармар, гранит ва тошларга ишлов берувчи дастгоҳларни ремонт қилади. Ўз зиммасига қандай топшириқ юклатилмасин, уни ҳалол ва виждонан адо этади.

М. Нуриддинов фотоси.

Покланиш даври талаби

Коммунистларнинг партиявий фаоллигини ошириш бугунги қайта қуриш, жадаллаштириш даврининг энг долзарб вазифаларидан биридир. Тошкент тўқимачилик комбинатининг ҳар бир ишлаб чиқаришида ўтказилаётган коммунистлар аттестацияси ҳам худди шу мақсадга қаратилгандир. Жумладан, иккинчи йигирув-тўқув фабрикасида ҳам аттестация ишлари шу кун талаблари асосида ўтмоқда.

— Коммунистлар аттестациясидан кўзланган мақсад, — дейди аттестация комиссиясининг раиси, маҳсулот саралаш бўлими катта мастери Галина Николаевна Ялишева, — ҳар бир партия аъзосининг жанговарлигини, авангардлик ролини ошириш, партия сафларининг софлигини қарор топтиришдир. Чунки партия сафларининг софлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш, ғоявий ва маънавий жиҳатдан беқарор кишилардан партия сафларини ҳимоя қилиш — ҳар бир бошланғич партия ташкилотининг, ҳар бир КПСС аъзосининг энг биринчи бурчи ва ғоят муҳим вазифаси эканлиги ҳаммага аён.

Мазкур ишлаб чиқаришда ҳам коммунистларни аттестациядан ўтказиш ишлари ўтган йили ноябрь ойида бошланган эди. Иккинчи йигирув-тўқув фабрикасида жами 322 партия аъзоси бор. Улардан 234 киши аттестациядан ўтишга лойиқ, деб топилган. Қолганлари эса пенсионерлар, узоқ муддатли отпускадаги коммунистлар ҳамда КПСС аъзолигига кандидатлардан иборат. Ҳозирга қадар фабриканинг 46 коммунисти аттестациядан ўтди.

Фабриканинг илғор, пешқадам йигирувчиси, шаҳар Советининг депутати Шоира Тошматованинг номи кўпчиликка таниш. У ўзининг кўп йиллик ҳалол меҳнати билан обрў-эътибор қозонди, ҳурмат топди. Шоира илғор ишчи бўлиш билан бир қаторда фаол жамоатчи ҳамдир. У йигирув цехи кард қисмида профорг сифатида актив фаолият кўрсатмоқда. Айниқса, цехдаги мавжуд камчилик ва нуқсонларни бартараф этиш, чиқинди чиқишини имкони борича камайтириш ва калава сифатини яхшилаш борасида жон куйдирмоқда. Аттестация комиссияси аъзолари Шоиранинг ҳар тарафлама билимдон, онгли ва камчиликларга нисбатан принципиал эканини ҳисобга олиб, уни бир овоздан муваффақиятли аттестациялашди.

Шунингдек, Шоиранинг ҳамкасб дугонаси, моҳир йигирувчи, Виноградовалар номидаги мукофот лауреати Валентина Эргашеванинг жавоби ҳам комиссия аъзоларини қониқтирди. У ҳозирда цех йигирувчиларининг баъзилари брак маҳсулот ишлаб чиқаришаётгани, бунга эса аввалги босқичлардан келаётган яримфабрикатлар сифатсизлиги асосий сабаб экани ҳақида куйиниб гапирди.

— Ҳаммамизга маълумки, бугунги кун талаби — сифат ва яна сифат! — дейди В. Эргашева. — Хўш, бизда аҳвол қандай? Айтиш мумкинки, ҳозирги меҳнатимиз қайта қуриш ва хўжалик ҳисоби талабларига сира жавоб бермайди. Биз цех коммунистлари брак маҳсулот ишлаб чиқарувчилар билан жиддий курашаяпмиз. Уларнинг сони сезиларли равишда камайди. Бироқ, хом ашёнинг ўзи брак бўлгани ҳолда ундан қандай қилиб сифатли калава ишлаш мумкин?! Бу ҳақда маъмуриятга ҳам бир неча бор айтилган. Лекин, улардан ҳеч қандай садо чиқмаяпти.

Валентина Эргашева шу куни комиссия аъзоларининг КПСС Марказий Комитетининг сўнгги Пленумлари ва қарорлари юзасидан берилган саволларига ҳам атрофлича жавоб қайтарди ва аттестациядан муваффақиятли ўтди. Тўқимачилар куни кеча уни Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси делегатлигига номзодини кўрсатдилар.

Яқинда бўлиб ўтган аттестация ҳам ўзига хос қизғин баҳсларга сабаб бўлди. Унда ёш коммунистлардан илғор тўқувчи Равила Аҳмедова ва пешқадам йигирувчи Светлана Гомер аттестация комиссияси аъзолари ҳузурида «имтиҳон» бердилар. Чунончи, Равила Аҳмедова комбинат вакиллари билан бирга ўтган йилнинг охирида Болгарияда мусобақадош корхона — Хасково тўқимачилик комбинатида бўлгани ва у ердаги ҳамкасблари билан ўзаро тажриба алмашганини ҳамда 1988 йил учун икки корхонанинг мусобақаси шартномасини имзолаш шарафига муяссар бўлганини ҳаяжонланиб гапирди.

Шунингдек, Светлана Гомер ҳам ўзи меҳнат қилаётган цехдаги бугунги аҳвол ҳақида, маҳсулот сифати учун цех коммунистлари амалга ошираётган ишлар, хусусан хўжалик ҳисоби асосида иш юритаётган коллективдаги мавжуд муаммолар ва уларни ҳал этиш йўллари ҳақида, цех коммунистларининг тутган ўрни ва роли тўғрисида сўзлаб берди.

Ҳар иккала пешқадам ишчининг коммунист сифатидаги актив фаолияти муносиб баҳоланиб, улар бир овоздан аттестациядан ўтказилди.

— Комиссия аъзолари ҳар бир коммунист билан очиқчасига, принципиал гаплашишга интилишади, —дейди комиссия раиси Галина Николаевна Ялишева. — Бу билан биз ҳар бир коммунистнинг партиявий активлигини оширишга ҳаракат қиламиз. Лекин, тан олиш керакки, ҳамма ишлаб чиқаришда ҳам коммунистлар активлиги етарли эмас. Баъзи бир коммунистлар борки, ҳатто кундалик янгиликлардан бехабар. Баъзилар эса фақат ишини билишади, холос. Уларнинг активлигини ошириш, жамоат ишларига жалб этиш эса ўша коллективдаги партия раҳбарларининг, бошланғич партия ташкилоти секретарларининг биринчи галдаги муҳим вазифасидир. Бинобарин, партиямиз қўяётган талаб ҳам ана шундай, яъни ҳар бир коммунистнинг актив ва жанговар фаолиятига эришмай туриб, қайта қуришга эришиб бўлмайди.

Лекин ҳамма ерда бунга эришилган дейиш қийин. Фабрика 8 коммунистининг аттестациядан шартли равишда ўтказилгани ҳам фикримизнинг далилидир. Маҳоратли мастер ёрдамчиси, пешқадам бригада етакчиси Виктор Шкурин, илғор калаваловчи Басима Бергенова шулар жумласидан. Меҳнатда пешқадам бу ишчиларнинг сиёсий онги пастлиги, партия қарорларини аниқ билмаслиги, бунинг устига-устак уларнинг ҳеч қандай партиявий топшириққа эга эмаслиги ҳам комиссия аъзоларини ранжитди.

Аттестация комиссияси В. Шкурин ва Б. Бергеновага қатъий ҳайфсан эълон қилди ва уларнинг ҳар иккаласи ҳам шартли равишда аттестациядан ўтказилди...

Коммунистларни аттестациядан ўтказиш иши давом этмоқда. Иккинчи йигирув-тўқув фабрикасининг ўн бир кишидан иборат комиссияси ҳар бир партия аъзосининг сиёсий фаолиятини синовдан ўтказиб, унга муносиб баҳо бермоқда.

Партия сафларининг софлиги, ғоявий мустаҳкамлиги ва маънавий баркамоллиги учун кураш жиддий, принципиал тарзда олиб борилмоқда. Бу эса айнан покланиш даври талаби десак, хато бўлмайди.

З. ДЎСТМУҲАМЕДОВА,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

Ветеранлар ҳам, ёшлар ҳам мамнун

Норхўжаев кўчасида тўққиз қаватли турар жой биносининг биринчи қаватига жойлашган идеология маркази муваффақиятли иш олиб бораяпти. Марказни кўздан кечирсангиз «Маданият бўлими», «Спорт комитети», «ДОСААФ», «Ҳушёрлик жамияти» сингари ёзувларни учратасиз. Бугина эмас, бу ерда уй-рўзғор техникасини ремонт қилиш устахонаси, кутубхона, сартарошхона, омонат кассалари жойлашган.

— Авваллари бу хизмат бўлимлари райондининг турли ерларида жойлашган эди,— деб ҳикоя қилади Ленин район партия комитетининг секретари Р. И. Кушчева. —Бу эса барча идеологик ва маданий-оммавий тадбирларни марказлаштириш имконини бермас эди. Эндиликда эса район аҳолисига анчагина қулайликлар яратилди. Биз кўпгина тадбирларни оператив ўтказиш имкониятига эга бўлдик.

Қисқа вақт ичида идеология маркази ўз фаолиятини жонлантириб юборди. Масалан, район маданият бўлими район кутубхона ходимлари ва активлари билан ҳамкорликда клублар ва маданият саройлари фаолиятига конкрет раҳбарлик қилмоқдалар. Олий ўқув юртларида, ЖЭКларда, маҳалла комитетларида, корхона, ташкилот ва мактабларда олиб борилаётган пропагандистик ишларни жонлантирмоқдалар. Тажрибали лекторлар аҳоли ўртасида ранг-баранг мавзуларда суҳбатлар ўтказишяпти, тематик кечалар ташкил этиляпти.

Районда «Кўча байрами» ўтказиш анъана тусини олди. Бу байрамлар қизиқарли ташкил этиляпти. Унга юзлаб кишилар тўпланиб, теварак-атрофни ободонлаштиришяпти, болалар майдончаларини тартибга келтиришяпти, кўпгина масалаларни ҳал этишяпти. Шуниси характерлики, район аҳолиси билан учрашувга таниқли олимлар, ёзувчилар, партия, уруш ва меҳнат ветеранлари, артистлар таклиф этилмоқда. Қисқаси, идеология маркази фаолиятидан ветеранлар ҳам, ёшлар ҳам мамнун.

— Тўғри, ҳали ишимизда кўпгина етишмовчиликлар бор, — дейди идеология марказининг раҳбари Н. Е. Таршилова. — Баъзи асбоб-ускуналар етишмайди. Кўргазмали агитацияни ҳали анча яхшилашимиз, хуллас, марказ ишини кенг тус олдиришимиз керак.

Энг муҳими, район аҳолиси идеология маркази ташкил этилганлигидан миннатдор.

В. ТИТОВ,
Г. ГИЧ.

Хўжалик ҳисобига—кенг йўл

Иқтисодий фикрлашни ўрганишяпти

«Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисида»ги СССР Қонуни кучга киргандан кейин, кўпгина корхоналарда тўла хўжалик ҳисоби жорий этилгач, етакчи мутахассислар, инженер-техниклар у ёқда турсин, оддий ишчи-хизматчилар ҳам янгича иқтисодий фикрлашни ўргана бошладилар. Чунки бу давр тақозоси эди-да.

Биз қанчалик бу иборани мураккаблаштирмайлик, туб маъноси энг оддий ва энг муҳим бир масалага бориб тақаладики, бу — соддагина қилиб айтганда, Инсон омилидир! Янгича хўжалик юритишнинг асосан ва бутунисича меҳнаткаш омма (коллективлар) ижоди ва ташаббуси асосига қурилганлигини ҳар биримиз чуқур тушуниб олмоғимиз лозим. У илгари эди, корхонага план ҳам юқоридан белгиланар, нима иш қилиш ҳам махсус «инструкция»лар билан чегараланар эди, яъни ўша шароитда корхона унчалик эркин ҳаракат қила олмас, ўз ички имконияти, куч ва воситаларини тўла-тўкис ишга солишга ғов бўлган нарсалар бор эди. Эндиликда эса оддий ишчи-хизматчидан тортиб корхонанинг барча бўғинлари — раҳбарларигача ойлик иш ҳақи меҳнатнинг пировард натижасига, маҳсулот сифатига боғлиқлигини англаб етишмоқда.

Шаҳримиздаги Октябрь революцияси номидаги тепловоз ремонти заводининг шу кунлардаги иш фаолияти, иқтисодий аҳволи билан танишганимизда, дастлаб ана шу фикрлар хаёлимиздан ўтди. Корхона иқтисодчилари билан, маъмурият ва партия комитетида, бевосита цехларда ўтказилган суҳбат ва таҳлиллар шуни кўрсатиб турибдики, корхона коллективи аста-секинлик билан бўлса-да хўжалик ҳисоби асосида иш юритишни, яъни янгича иқтисодий фикрлашни ўрганиб олмоқда ва уни амалга оширмоқда.

Келинг, шу йилнинг дастлабки квартали иш натижаларини бир таҳлил этиб кўрайлик. Дастлабки уч ойда ҳамма техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича план-топшириқлар муваффақиятли адо этилди. 290 минг сўм фойда олиш кўзда тутилган эди (шу ўринда яна шуни эслатиб ўтмоқчимизки, фойда — хўжалик ҳисобининг энг асосий кўрсаткичи ҳисобланади!), амалда эса 343 минг сўм фойда олинди. Яъни мўлжалдагидан 53 минг сўм кўп фойда олишга эришилди. (Бу фойда олиш плани 118 процент бажарилди, деган сўз).

Давлат корхонаси (бирлашмаси) тўғрисидаги Қонунда фойдадан қандай мақсадларда фойдаланиш очиқ-равшан баён этилган.

Ҳозирги вақтда корхонада иқтисодий рағбатлантириш фондини ташкил этишнинг муҳим нормативлари ишлаб чиқилган. Бу нормативлар тасдиқланди. Корхона ихтиёрида қолган фойдани қандай тарзда тақсимлаш масаласи ҳам кўриб чиқилди.

Бу йил ишлаб чиқариш, фан ва техникани ривожлантиришга фойданинг салкам икки процентини сарфлаш кўзда тутилган. Социал ривожлантириш фондига фойданинг 58,53 проценти сарфланади. Фойданинг 39,52 проценти эса моддий рағбатлантириш фондига ажратилади.

Хўжалик ҳисоби, яъни ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш, ўз ҳаражатларини ўзи қоплаш усули энг аввало корхонада ишнинг оғирини бошқалар зиммасига юклашга, ишнинг енгилини кўзлашга, ўзгача айтганда бошқалар ҳисобига кун кўришга ўрганиб қолганлар «фаолиятига» чек қўяди, юқорида таъкидлаганимиздек, у ҳар бир кишининг ва бутун коллективнинг ташаббус ва ғайрат кўрсатиб ишлашига катта имконият яратади. Шундай бўляпти ҳам.

— Корхонамиз ишчилари янги хўжалик ҳисоби жорий этилганидан мамнунлар, — дейди завод партия комитети секретарининг ўринбосари Эркин Қаҳҳоров,— уларнинг ўртача маошлари ошди. Масалан, ўтган йилга таққослаганда камида 25—30 сўмдан ошди. Аммо бу кам. Ҳали бу борада биз ўзимиз мўлжаллаган режага эриша олмадик. Ҳар бир ишчининг ўртача ойлик маошини 275 сўмга етказишни ният қилганмиз, аммо у ҳозирча 263 сўмни ташкил этяпти.

— Эҳтимол, бунга ҳали тўла хўжалик ҳисобига ўтилмагани сабаб бўлаётгандир. Ахир, сизларда ҳали цех ва бригадаларда хўжалик ҳисобини тўла жорий этиш муаммоси турибди-ку.

— Тўғри, ҳали цех ва бригадалар ўтганича йўқ. Бизда умуман ўтган йилда хўжалик ҳисобининг дастлабки элементлари пайдо бўлган эди. Бу йилдан бошлаб эндигина тўла хўжалик ҳисобининг принциплари жорий қилина бошланди.

Бизнинг корхонамиз кам фойда кўрадиган корхоналар сирасига киради. Мўлжалимиз — 1990 йилларга бориб, тўла хўжалик ҳисобининг истиқболли катта йўлига чиқиб олишдир. Шу йилнинг 2-кварталидан бошлаб, цех ва бригадаларда ҳам хўжалик ҳисобига ўтишни режалаштирган эдик, аммо ҳал этиш лозим бўлган айрим муаммолар бунга тўла имкон бермайроқ турибди.

Суҳбатдан яна шу маълум бўлдики, ҳозирнинг ўзидаёқ, яъни ҳали корхонада тўла хўжалик ҳисоби эмас, балки унинг асосий принциплари эндигина жорий этилиши биланоқ масъулият ҳисси ошгани яққол сезилди. Фақат ишчи-хизматчиларгина эмас, балки бошқарув аппарати ходимлари ҳам ойлик иш ҳақи меҳнатнинг пировард натижасига боғлиқ эканлигини чуқур тушуниб олдилар. Шу пайтгача эса, яъни хўжалик ҳисоби жорий этилгунча заводда бошқарув аппарати ходимларининг маоши пировард натижага боғлиқ бўлмай келарди.

Корхонанинг пешқадам электр аппаратлари, ғилдирак ва чўян қуюв цехи бошлиқлари Андрей Овчинников, Геннадий Пискунов, Шуҳрат Ҳидировлар хўжалик ҳисоби жорий этилишидан ишчи-хизматчиларнинг моддий ва маънавий манфаатдор эканликларини билдирмоқдалар. Демак, фидокор, ўзига ва бошқаларга талабчан кишилар янги хўжалик ҳисоби ҳар бир цех ва бригадада жорий этилишидан чўчишмайди. Бу — масъулиятни тўла ҳис этиш демакдир. Бу энг аввало ўзгалар — бошқа цехлар, буюртмачилар олдидаги масъулиятдир.

Бошқача қилиб айтганда «хўжалик ҳисоби — бу цех, корхонанинг юзи» деб ҳисоблайдилар. Жуда тўғри! Виктор Пишчев, Виктор Горяинов, Анатолий Царенко ва бошқа бригада бошлиқлари ҳам хўжалик юритишдаги бу янгиликка катта иштиёқ билдирмоқдалар.

Корхонада янги раҳбар конкурс асосида сайланди. Коллектив шу корхонада бир неча йил илгари ишлаб кетган, бош инженер бўлиб ишлаган Борис Павлович Ефименкога катта ишонч билдирди. Энг муҳими, корхона ишчи-хизматчиларига унинг барча хусусиятлари яхши таниш. Завод раҳбари зиммасидаги масъулият ва ҳал этиши лозим бўлган муаммолар оз эмас. Масалан, ҳозирги шароитда биргина ишлаб чиқаришни автоматик суратда бошқариш системаси бўлимининг барча цехларда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни кундалик назорат этиш программасини муваффақиятли амалга ошириши кўпгина муаммоларни ўз вақтида ҳал этишга ёрдам беради. Чунончи, номенклатура бўйича қайси маҳсулот тури ўз вақтида етказиб берилмаётгани, темир йўлда юкларни етказиб бериш муддатларига қандай риоя этилаётгани, ҳар қандай йўқотиш ва ортиқча сарф-харажатлар ҳисоб-китобини тартибга келтириш ва бошқа муаммолар шулар жумласидандир.

Энг муҳими эса корхонада бир нарсани аниқ тушуниб етишмоқда: хўжалик ҳисоби — бу энг аввало ҳамма соҳада қатъий ҳисоб-китоб, интизом, тартибни йўлга қўйишдир. Ҳозир бошқарув аппаратида иш ҳақи бўйича янги тариф системаси босқичма-босқич жорий этила бошлангани ана шундан далолат беради.

Коллектив юксак пировард натижани кўзлаб иш юритаётгани кишини қувонтиради. Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига мусобақа кенг тус олган. Коллектив йил охиригача планга қўшимча 200 минг сўмликдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқариш иштиёқида тер тўкмоқда.

Ҳ. ИКРОМОВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

Социализм мамлакатларида

БЕРЛИН. Европа аҳолиси қитъада химиявий қуролнинг янги турларини жойлаштиришга йўл қўймаслик мақсадида ўз куч-ғайратларини бирлаштириши ва шу билан химиявий қуролдан холи зонани вужудга келтириш учун қулай шарт-шароит яратиши лозим. Бу ерда журналистлар билан бўлган суҳбатда машҳур олим, Германия Демократик Республикаси Фанлар академияси химиявий токсикология илмий-тадқиқот институтининг директори Карл-Хейнц Лооз шу ҳақда гапирди. У ГДР химия жамиятининг аъзоси ҳамдир. Мазкур жамият ўзининг 35 йиллигини нишонламоқда.

Ҳозирги химиявий заҳарловчи моддалар биринчи жаҳон уруши вақтида фойдаланилган моддалардан 100—1000 баробар заҳарлироқдир. Зарар етказиш нуқтаи назаридан ҳозирги химиявий жанговар моддаларни кам қувватли ядро қуроли билан қиёслаш мумкин, деди у. Биз, химиклар мазкур қуролнинг хавф-хатарини бошқаларга нисбатан аниқроқ ва тўлароқ тушунамиз. Биз, шунингдек, уни қандай қилиб йўқотишни ҳам биламиз. ГДР олимлари қуролсизланиш ишида ҳамкорлик қилишга тайёрдирлар, деб таъкидлади К.-Х. Лооз.

БУДАПЕШТ. Немис тилида гапирадиган чет эллик туристлар Венгрияда бўлганларида венгер тилини билмасликлари учун ўзларини дунёдан ажралган деб ҳис қилмайдилар. Воқеалардан хабардор бўлишда уларга венгриянинг туристларга мўлжалланган «Радио данубиус» радиостанцияси ёрдам беради. У немис тилидаги ўз эшиттиришларини туризм мавсуми билан бирга бошлайди. Ҳар куни 16 соат давомида «Радио данубиус» тўлқинларидан Венгрия ҳаёти ҳақидаги сўнгги хабарларни, халқаро ва иқтисодий мавзудаги ахборотларни, рекламани, шунингдек ҳар қандай одамнинг дидига мос келадиган «музикали коктейл»ларни эшитиш мумкин. «Радио данубиус» реклама эълонлари ва программаларини эфирга чиқарганлиги учун Венгрия ҳамда чет эл корхоналаридан оладиган маблағ ҳамда ўзини ўзи пул билан тўлиқ таъминлаш ҳисобига яшайди. Бугунги кунда Венгрияда мазкур радиостанциянинг эшиттиришлари, айниқса, машҳур.

ХОШИМИН. Вьетнам — Совет иқтисодий ҳамкорлигининг ВСР жанубидаги энг муҳим объектларидан бири — Чиан гидроузелидаги 500 дан зиёд вьетнамлик бинокор рус тили курсини битирганлиги тўғрисида диплом олди. Ёш ишчилар, уларнинг катта ўртоқлари икки йил мобайнида Октябрь ватани тилини ўргандилар, совет жамиятидаги жиддий ўзгаришлар, СССР халқлари ҳаёти, совет адабиёти янгиликлари билан танишдилар. Курсларда вьетнамлик қурувчиларга гидроузелни бунёд этишда ёрдам бераётган совет мутахассислари дарс беришди.

Вьетнам жанубида рус тилини ўрганишга қизиқиш катта. Бу ҳол қувончли эканининг сабаби шуки, маҳаллий аҳоли узоқ йиллар мобайнида Америка пропагандa машинаси таъсирида бўлган, қўғирчоқ режим томонидан Советлар мамлакатига нафрат руҳида тарбияланган. Ҳозир рус тили курслари, СССР дўстлари клублари жанубнинг барча шаҳарлари ва вилоятларидаги Вьетнам—Совет дўстлиги жамияти маҳаллий бўлимлари ҳузурида ташкил этилган.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Болалар фонди (ЮНИСЕФ) «учинчи дунё» болаларининг муаммоларини ҳал этишга уриниб, жар солмоқда. ЮНИСЕФнинг Лотин Америкасига бағишланган докладида иқтисодий таназзулга юз тутган мазкур регион болаларининг ғоятда ночор аҳволидан далолат берувчи маълумотлар келтирилади. Лотин Америкасининг ташқи қарзи қарийб 383 миллиард долларга етиб, тобора ўсиб бораяпти. Бу Лотин Америкаси ва Кариб ҳавзаси мамлакатларида ҳар бир чақалоқ қарздор бўлиб туғилади, деган гап. Соғлиқни сақлаш, халқ маорифи, социал таъминотга сарфланаётган маблағлар тобора қисқартирилмоқда. Натижада ҳаёт кечириш мушкуллашиб бораяпти.

БМТ эътироф этишига қараганда, Лотин Америкасида 130 миллион киши қашшоқликда яшайди. Тўла ёки қисман ишсизлик ўсиб бораяпти. Камбағал оилалар, биринчи навбатда болалар ва хотин-қизлар тўйиб овқатланишмайди, оч-наҳор кун кўришади. Бундан ташқари, деб эътироф этади ЮНИСЕФ, ўғил ва қиз болаларнинг кўпчилиги тирикчилик учун пул топиш мақсадида иш қидиришга, кўчада тиланчилик қилишга мажбур.

СУРАТДА: мана бу мексикалик болалар чойчақа топиши мумкин бўлган ягона жой — шаҳар ахлатхонаси ҳисобланади.

Шопрондаги кўҳна иморатлар ва тарихий ёдгорликларни таъмирлаш учун фақат ўтган йилнинг ўзида қарийб 120 миллион форинт сарфланди. Ана шу маблағнинг талайгина қисмини шу шаҳарда истиқомат қилувчи таниқли рассом Эндре Сас ҳадя этди. У чизган суратлар чиройли почта маркаларини тайёрлаш учун асос бўлиб хизмат қилди. Кўҳна Шопрон республикасининг энг кўркам кўчаларидан бири. Шунинг учун бўлса керак уни очиқ ҳаводаги музей, деб ҳам аташади.

СУРАТДА: Э. Сас откриткаларга ўз дастхатини туширмоқда.

МТИ—ТАСС фотоси.

БЕШИНЧИ МАРТА ДУНЁ ЧЎҚҚИСИДА

Непалнинг машҳур альпинисти Сунгдар Шерпа дунёнинг энг баланд чўққиси Эверестга (8848 метр) бешинчи марта кўтарилди. Шундай қилиб, у Ҳимолай тоғидаги бу чўққига чиқиш сони жиҳатидан «мутлоқ чемпион» бўлди. 33 яшар Шерпа Непал, Хитой ва Япония вакилларидан иборат 252 киши иштирокида ўтказилган халқаро Ҳимолай экспедицияси составида ана шу рекорд кўтарилишга эришди. Экспедиция икки группага бўлиниб, жанубий ва шимолий ёнбағирлар бўйлаб бир-бири билан учрашиш учун чўққига чиқиб борди.

Чўққида экспедициянинг 14 аъзоси бўлди. Шулар қаторида уч япон телеоператори планетанинг энг баланд нуқтасидан бевосита репортаж олиб борди.

КАЛЕЙДОСКОП

МИТТИ ЕР ЙЎЛДОШЛАРИ

Пасадендаги (Калифорния) реактив ҳаракат лабораториясининг тадқиқотчилари ер йўлдошларининг янги авлодини яратишга киришдилар. Олимларнинг мўлжалига кўра улар теннис коптогининг катталигида бўлади. Микроэлектроника соҳасида эришилган ютуқлар туфайли ана шундай кичик ер йўлдоши ичига ҳам тадқиқотлар учун зарур бўлган аппаратураларни ўрнатиш мумкин бўлмоқда. Бир дона элтувчи ракета вазни бир ярим килограммга тенг ана шундай митти йўлдошлардан 50 тасини орбитага олиб чиқиши керак. Мутахассислар уларни электромагнит тезлатгичлардан фойдаланиб, олис космосга ҳам йўллашни таклиф этишяпти. Орбитадан туриб митти йўлдошларни шундай тезлик билан отиш мумкинки, икки йил ичида улар Ердан Юпитергача бўлган масофани босиб ўтишади. Ваҳоланки, ҳозирги учувчисиз аппаратлар ана шу масофани босиб ўтиши учун тўрт йилдан кўпроқ вақт керак бўлар эди. Техникани ихчамлаштириш давом этмоқда. Ким билади, ҳадемай нўхатдек катталикдаги ер йўлдошлари пайдо бўлса ажаб эмас.

ҒАРОЙИБ РЕКОРД

«Острэлейшн пост»нинг хабар беришига кўра «Гиннесснинг рекордлар китоби» навбатдаги нашрида австралиялик Митчелл Билекиянинг номи пайдо бўлади. Яқинда Аделаидада (Жанубий Австралия) бўлиб ўтган «Гиннесс чэллендж» мусобақаларида у... ҳуштак чалиш бўйича янги жаҳон рекордини ўрнатди.

Биринчи уринишдаёқ даъвогардан икки ярим метр масофада ўрнатилган (мавжуд қоидаларга кўра) махсус приборлар (санографлар) ҳуштак овозининг 126 децибелл даражада эканлигини қайд этган. Бу аввалги расмий жаҳон рекордидан 3,5 децибелл юқоридир.

Уч йилдан бери Австралияда янги рекордлар ўрнатиш бўйича ўтказиб келинаётган мазкур мусобақаларда барча истовчилар қатнашиши мумкин. Мусобақалар айниқса Австралия армиясида катта қизиқиш уйғотган.

Маҳаллада нима гап?

Аҳиллик туфайли

Маҳалламизда олти мингга яқин аҳоли, ўндан ортиқ миллат вакиллари бир оила фарзандларидек иноқ яшашади. Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветеранлари Совети хотин-қизлар Совети билан биргаликда маслаҳатлашиб, ишни план асосида ташкил этиб, йўл-йўриқлар бериб боради. Ҳар бир ишда нуроний отахонлар бош-қош, ўз иш тажрибаларини ёшларга ўргатиб борадилар. Ҳозир Октябрь район Совети ижроия комитети ёрдами билан Оҳакчи кўчаси капитал ремонтдан чиқарилиб, асфальт ётқизилди. Аҳолининг иссиқ нонга бўлган талабларини қондириш мақсадида нонвойхона қурилиб, ишга туширилди. Яқин кунларда сартарошхона қурилиши ҳам тугалланади.

Маҳалламиз клуби ва чойхона атрофлари тўла ремонтдан чиқарилмоқда, атрофига юзлаб туп гул ва дарахт кўчатлари ўтқазилди, ариқлар тозаланди, кўчалар янада кўркамлашиб бормоқда.

Улуғ Ватан урушида жонини фидо қилган, ҳалок бўлган маҳалламиз ўғлонларига атаб хотира ёдгорлиги қурилиши бошлаб юборилди. Маҳалламиз аҳли хотира кунларида ҳам уюшқоқлик билан вафот этганларни хотирлаб, «Чиғатой», «Кўкча» қабристонларида оммавий ҳашар ўтказишди. гул кўчатлари ўтқазилди, панжаралар бўялди, атрофлари супирилиб тозаланди. Бу ишларда нуроний отахонлардан У. Каримов, Қ. Тошхоҷов, А. Қаюмов, Х. Аббосов, Ш. Мирзаев, А. Расулов, Р. Собитов, З. Шокировларнинг хизматлари катта бўлмоқда.

Район Совети ижроия комитети ва маҳалламиз хотин-қизлар Совети ташаббуси билан маҳалламиздаги аёлларни касб-ҳунарга ўргатиш мақсадида моҳир қўллар, бичиш, тикиш, тўқиш тўгараклари мунтазам равишда ишлаб турибди.

Меҳнатсевар актив онахонлардан Ўғилой Маҳамаджонова, Дилоромхон Аюпова, Баҳрихон Каримова, Адолатхон Абдужабборова, Санобархон Османова, Саидахон Содиқова, Шоирахон Асомиддиновалар хотин-қизлар ўртасида сиёсий-тарбиявий, оммавий ишларни олиб бормоқдалар.

Маҳалламиз бағрида оталиққа олинган 39-мактаб жойлашган. Уруш ва меҳнат ветеранлари Совети ва хотин-қизлар Совети мактабга яқиндан ёрдам бериб ҳамкорликда иш олиб бормоқдалар.

Ҳозир маҳалламизда ободончилик ва кўкаламзорлаштириш ишлари айни паллада. Ҳашарчилар ёрдамида кўчалар тартибга келтирилмоқда.

М. ҚЎШОҚОВ,
Октябрь районидаги «Октябрь 50 йиллиги» номли маҳалла комитетининг раиси, меҳнат ветерани.

Нафосат гулшани

Тошкент

Туққан она кундан яхши,
Боққан она ундан яхши.

Мен секин юраман, эй азиз маскан,
Ҳар бир қадамимни босиб эҳтиёт.
Бу таъма эмасдир, олганимдир тан,
Сенга бўлмаганман ҳеч вақт етти ёт.
Ҳовучлаб юраман гоҳида жонни,
Қўрқоқ аталади гарчи андиша.
Топтаган бор бўлса шундай маконни,
Ким, қайси асрда — лаънат ҳамиша!
Шундоқ қўл узатса етгулик жойдан

Мен бойлик ахтариб келмадим бироқ.
Доим миннатдорман сендек хумойдан.
Гарчи азоб чекдим, шодликдан кўпроқ,
Кўнгил мусибати бахтимдан катта,
Руҳий кулфатларни кечирдим бошдан.
Меҳрга зорликни билган, албатта,
Миннатдор бўлади қадимий Шошдан.
Учар талабалар шаҳарчасини

Тўлдириб зор қўшиқ — соғинчни сездим.
Мен туйиб қўшиқнинг жонбахш сасини.
Хаёлан Самарқанд ёқларни кездим.
У ҳам пойтахт эди наки ўзбекка,
Ҳаттоки жаҳонга десам лоф бўлмас.
Тошкент ини бўлса, Самарқанд оға,
Бир-бирин меҳрсиз кўнгли ҳам тўлмас.
Ёдимда уйғонди кенглик, даштларим,

Улуғ шаҳарларим, адрларим шод.
Эй, оташ умримнинг кескир шаштлари—
Умримга баробар кўп йиллик ҳаёт!
Мен сенда англадим, нимадир Ватан,
Нимадир хиёнат, дўстлик, замона.
Таърифлаб беролмам барин дафъатан,
Меҳрни англадим, эй боққан она.
Меҳр — бу барчага уйдир ягона,
Изғиринли кунлар фақат паноҳ у.
У барча тушунган ёлғиз тил, она.

У барча ахтарган энг азиз туйғу!
Шунчалар инжаки, совуқ зулматда —
Илиқ табассуми ёғдули, яқин.
Ингичка бўлса ҳам ярадор пайтда
Бемалол суяниб яшамоқ мумкин.
Ҳар битта тошкентлик қўли кўксида,
Қуёшдай жилмаяр ҳар бир шоший юз.
Ҳақиқат ахтариб келган ўксимас,

Қитмирларни қўйинг, эсламанг, эсиз.
Болаларим киндик қонлари томган,
Не улуғ зотларнинг хоки сенда жо.
Ўз ерин топтаган қачон бахт топган.
Мен секин юраман ўлгунимча то!

Йўлдош ЭШБЕК.

Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек Давлат академик драма театри саҳнасида кўплаб ўткир юмористик руҳ билан суғорилган комедиялар муваффақият билан намойиш қилинмоқда. Саид Аҳмаднинг «Куёв» пьесаси асосида тайёрланган спектакль санъат ихлосмандларига жуда манзур бўлди.

СУРАТДА: «Куёв» спектаклидан бир кўриниш.

В. Чекунов фотоси.

Ҳаким НАЗИР,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

Аёллар палатасида

Икки ҳикоя

Жамиятимизнинг бошланғич ячейкаси бўлган оила таг-замини — вафою садоқат, иззату ҳурмат, сабру қаноат, меҳру оқибатга қурилгандир. Ана шу заминлар қанчалик пишиқ-пухта, ишончли бўлса, оилаларимиз шунчалик барқарор бўлиб, маънавий равнақ топади, авлодлар камолга эришиб, бахтиёрлик сари қадамлари илдамлашади. Эзгу ниятларни кўзда тутиб, «Аёллар палатасида» номли туркум ҳикоялар ёзгандим. Шу ҳикоялардан иккисини камоли эҳтиром ила оқшомхонлар эътиборига ҳавола этаман... МУАЛЛИФ.

Андиша

— Бир вақт хотинимни боқиб ўтирганимда, аёллар палатасининг анча сирларидан воқиф бўлганман. Шулардан айримларини сизга айтиб берай, мулла ака, — деб палатадошим Қосимжон ҳикоясини давом эттирди. — Буниси Меҳри ая билан боғлиқ. Кишини жуда ачинтирарди унинг аҳволи. Ўзи мулойим, камсуқум, тортинчоқ аёл. Бирон нарсага муҳтож бўлиб қолгандаям, бировга юкинмасди, ёнидагиларни безовта қилмасди. Ҳатто сим каравоти ғичирлаб кетмасин деб ийманибгина ётиб, турарди. Ўқтин-ўқтин уҳ тортиб қўяр, шунда ҳеч ким сезмадимикин деб, ён-верига аланглаб оларди. Врач Саломат Полвонова, ҳамширалар ҳам унинг феълини билишганидан жуда эҳтиёт бўлиб муомала қилишарди. Полвонованн биласиз, кўп дилкаш, сезгир одам. Докторман деб сипоҳигарчилик қилиб ўтирмай, беморлар билан апоқ-чапоқ бўлиб кетган. Уларнинг оилавий шароитларию, аҳвол-руҳиятларини ҳам суриштирарди. Айниқса, Меҳри аяни бўлакча парваришлар, кайфиятини, кўнглида нима ғам-андуҳи борлигини, хасталик сабабини билиб олишга қизиқарди. Қанча дори-дармон қилсаям, Меҳри аянинг қон босими, томир уриши пасаймасди. Унинг йўқловчиси йўқ. Палатадаги қўшнилари ул-булдан илинишса, қабул қилмасди. Кунига Полвонова у билан дардлашиб бўлгандан сўнг, «Ҳеч ғам еманг, гиргиттон!» деб қўярди.

Кунларнинг бирида коридорга чиқсам, Меҳри ая нимқоронғи бурчакдаги кушеткада хомуш ўтирарди. Мен унинг ёнига чўкдим-да, соғлиғини сўрадим. У «ёмонмас» дедию, бошқа сўз айтмади. Яна гапга солиб, бола-чақасини сўрадим. Унинг ёлғиз қизи бор, эри ўлиб кетган. Пойтахтда ўқиётган студент қизининг ёнига келиб турган экан.

— Қизингизни ҳали турмушга чиқармаганмисиз, аяжон?

— Энди...

— Унашилганми?

— Энди..., — деди яна қимтиниб Меҳри ая.

— Демак, куёв тайин. Кўрганмисиз уни?

— Энди кўрай деб турганимда, касалхонага тушиб қолдим...

— Ундоқ бўлса, тузалиб чиққанингиздан сўнг тўй экан-да. Бизниям айтасизми, аяжон?..

У тиқ этса эшикка қараб қизини кутарди. Бир куни қизи кириб келди. Унинг попукдеккина қош-кўзлари онасини эслатса ҳам, қишлоқ қизларига ўхшамайди: сочлари қирқилган, гажакдор, юзлари упа-эликка беланган. Она-бола палата бурчагида одамларга орқа ўгириб ўтирганча анча шивир-шивир қилишди. Узуқ-юлуқ сўзлари қулоғимга кириб турди: қизнинг исми Нафиса экан. У бирга ўқийдиган йигит билан ЗАГСдан ўтмоқчи... «Йигит шоширяпти... Каникулда районга опкетмоқчи...» Она «Шошилмай туринглар, болам. Мен хиёл тетикланиб олай!» деб ялинади. Қиз кўнадиган эмас. Она тағин бир нималар деб зорлангнди, қиз индамай ўрнидан турдию, бигиз пошнали туфлисини тақ-туқ қилиб чиқиб кетди.

Полвонова бўлган воқеанинг тагига етгач, безовталаниб қолди. Эртасига билсам, Полвонова Нафиса ўқийдиган институтга борибди. Қиз имтиҳонда экан, деканга йўлиқибди. Декан қиз ва йигит билан сўзлашиб, тўйни кейинроққа суришга кўндирадиган, бунинг хабарини эрта-индин қизнинг ўзидан етказадиган бўлибди.

Уч кун ўтди. Қизни кута-кута тоқати тоқ бўлган Полвонова менга:

— Аянинг қон босимини тушириб бўлмаяпти. Бунинг бирдан бир давоси қизининг қўлида. Уни ўзим топиб сўзлашмасам, бўлмайдиганга ўхшайди, — деди.

Бу гал мен унга ҳамроҳ бўлдим. Дастлаб учрашганимиз факультет декани бўлди. Чакка сочларига оқ оралаган хушмуомала бу киши бизни очиқ чеҳра билан кутиб олди. Ҳали маслаҳати битмагани учун узр сўради. Биз эса маслаҳатни ҳозироқ битказиб кетишимиз зарурлигини айтдик. Шундан сўнг, декан қизни бошлаб келди.

Нафиса учун бу кутилмаган учрашув эди. Аммо у ўзини йўқотмади. Бизни таниса ҳам, танимагандай лоқайдлик билан чиройли кўзларини ерга қадаб тураверди. Полвонова қизнинг елкасига қоқиб, аҳволлари ва ўқишларини сўрагандан сўнг, жуда эҳтиётлик билан:

— Оппоқ қизим, аянгиздан яхши бир хабар эшитдик. Бўлажак тўйингиз билан қутлагани келдик. Мумкин бўлса айтингчи, тўйни қачонга белгиладинглар?—деди.

Нафисадан садо чиқмади. Шу чоққача индамай ўтирган декан, бизга «қиз кетсин» дегандай имо қилди. Қизни чиқариб юборгач, куюниб дилини очди: кеча у бўлғуси қаллиқлар билан суҳбатлашган экан. Йигит ЗАГСга ариза бериб қўйгани, яна ўн кундан сўнг рўйхатдан ўтишажагини билдирибди. Бу ишни кейинроққа суришга рози бўлмабди. «Ўша кунга ўртоқларимни ресторанга айтиб қўйганман, қишлоқдан ота-онамни ҳам чақирганман», дебди. Декан, ўз таклифида қаттиқ турган экан, йигит: «Ахир мени ўртоқларим олдида бебурд қилиб қўясизми!» деб ранжибди. Декан, «Ўртоқларингга узрни ўзим айта қолай» деса, йигит: «Нега аралашаверасиз? Бу бизнинг шахсий ишимиз-ку!» деб осмондан келибди. Кейин, декан қизнинг фикрини сўраган экан, қиз лом-мим демай, йигитнинг раъйига қўшилган бўлибди.

Бунинг учун айб фақат қизнинг ўзидамикин? Тарбияси шунақа бўлган бўлса-чи? Онани кўрдингиз, бениҳоя кўнгилчан, ҳалимдай юмшоқ. Бечора тўртта фарзанддан ёлғиз шунга эга бўлиб, юрак олдириб қўйган. Жон-жаҳонини шунга бериб, шамолни ҳам раво кўрмай, ортиқча авайлаб ўстирибди, раъйига қарай-қарай шу кўйга тушибди...

Биз касалхонага қайтганимизда, Меҳри ая ҳозиргина укол олиб уйқуга кетган экан, икки соатчадан кейин уйғонди. Полвонова унга қизи келгани, имтиҳонга шошиб тургани учун узоқ ўтиролмай, салом айтиб кетгани, «Аямга, анави иш кейинга қолибди, деб қўйинг» деганини билдирди. Бу гапдан аянинг кўзларида шу кунгача кўрилмаган қувонч учқунлари яркираб, заъфарон чеҳрасини ёриштириб юборди. Мен доктор опамизнинг тадбиркорлигига қойил бўлиб, «Айтганингиз келсин, инсоф берсин», деб қўйдим...

Узр

Аёллар палатаси тўрида серпардоз бир келинчак ётарди. Исми Хатира. Баъзан у пардоз қила бошласа «Ҳа, бугун куёв болани кўрарканмиз-да» деб кулиб қўйишарди бемор аёллар. Полвонова ҳам куёвни кўришга орзуманд эди. Чунки Хатира унинг шогирди, медицина техникумида ўқиганда дарс берган. Хатира юрак пороги билан ётибди. Доктор касаллик сабабларини аниқлашга ҳаракат қилиб, шогирди билан ўз қизидай очиқча дардлашади — куёвнинг кимлигидан тортиб эр-хотин муросасидаги икир-чикирларгача. Хатира ҳам ҳеч нимани яширмайди: эри Маъмуржон билан хоҳлашиб топишган, рўзғорлари бут, тузук яшаб келишади. Фақат ўқтин-ўқтин битта нарса устида келишмовчилик чиқиб туради. Хатиранинг сил касалликлари шифохонасида ишлаши, баъзида тунлари навбатчиликда қолиши Маъмуржонга ёқмайди. Озроқ рашкчилиги ҳам бор. Маъмуржоннинг эса ресторанда ишлаши, баъзан жуда кечикиб, кайф билан қайтиши Хатирага малол келади. Бир нима деса, «Қандоқ қилай, хўжайиннинг меҳмонлари келувди, кутишвордим» дейди.

— Куёв бола шунақа касбга ўқиганми? — деди қизиқиб Саломат опа.

— Йўқ, — деди Хатира ийманиб, — пединститутни битиргану, кейин «Ўқитувчилик қийин экан» деб ресторанга ўтган. Директор ўтказган-да, дадасининг таниши...

— Ўртангларда келишмовчилик фақат шуми?

Хатира бу саволга жавоб беролмай, иккиланиб турди, томоғига бир нима тиқилгандай ютинди-да, ерга қараб деди:

— Гоҳида «туғмаяпсан» деб минғирлаб қўяди...

Саломат опа ўйга чўмди. Шогирдининг юрак дарди кўз ўнгида яққол гавдалангандай бўлди. Юпатишга тушди:

— Бошқалардаям учраб турадиган воқеа бу. Сира ғам ема, қизим. Ҳозирча фақат соғлиғингни яхшилаб олишингни ўйла, ишингниям ўзгартирганинг маъқул. Фарзанд кўриш бўлса қочмайди, ёшсизлар ҳали. Агар майли десанг эринг келганда таништиргин, ўзим унга йўли билан тушунтираман.

Бир куни палатага Хатиранинг эри кириб келди. У хотини билан негадир икки оғизгина сўзлашдию, дарров хайрлашди. Сал ўтгач, Саломат опа кирганди, Хатира эри келиб, иши шошилинч бўлганидан кетиб қолганини хижолат ичида билдирди. Саломат опа парвосизгина «Шунақами?» деб қўя қолди. Аслида йигитга кўзи тушган, уни таниб қолган-у, танимаганга олганди.

Мен бунга жуда қизиқдим-да, Полвонованн ҳоли топиб сўрадим. «Гап ўртамизда қолсин» деб ҳаммасини айтиб берди...

Саломат опа шу йил ёзда дам олиш уйига борибди. Ошхонада одам лиқ тўла бўлганидан уни чеккароқдаги кичик бўш столга ўтқазишибди. Шу столда бир йигит ҳам ўтираркан. Қўнғиз мўйлов, олифтагина бу йигит хийла ўйноқи экан.

— Унисиям майли-ю, — деди Саломат опа. — Бир куни десангиз, столимиздаги бўш ўринга икки-уч ёшли гўдакни етаклаган, кўримсиз, лўлинамо ёш жувон келиб ўтирганди. Бирдан йигитнинг забони чиқиб, унга сермулозамат бўлиб қолди. Овқатни олдин она-бола олдига қўяди, чой қуйиб узатади, гўдакка парвона бўлиб, уни ширинликлар билан сийлаб туради. Фақат улар менинг олдимда бемалол сўзлашолмай, шивир-шивир қилишади. Уларни хижолатдан қутқариш учун мен тезда бошқа бўш жой топиб ўтиб кетдим. Эртаси узоқдан уларнинг столига кўзим тушди: вазаларда узум, олмалар, гуллар пайдо бўлибди. Йигит билан болалик жувонни ҳар ерда — ўйин майдончалари, ишкомли хиёбонларда бирга юришгани, соя-салқин хилват жойларда чақ-чақлашиб ўтиришганини учратиш мумкин эди. Бир сафар эса ҳовузда йигит болакайни елкасига мингазиб сузаётганини кўрдим. Танишларимдан бири эса менга: «Бу йигит бир ресторан хизматчиси, болалик жувон ўша ресторан директорининг бева қизи», деб тушунтирди. Демак, йигитнинг жувон билан гўдагига мунчалик парвона бўлаётган бежиз эмас экан. Йигит ҳам сўққабош бўлса, балки иккисининг юлдузи юлдузига тўғри келиб қолса ажабмас-да, деб ўйладим...

Бу воқеа Саломат опа боя Хатирани кўргани келган йигитни кўрганда, иттифоқо, эсига тушибди. Хатирадан эрининг энди қачон келишини сўраганда, Хатира ўнғайсизлик билан дудмал қилиб, «балки ҳордиқда келар» деди. Саломат опа, гали келмаса ҳам атайин ҳордиқ куни навбатчиликни олди. Ҳамширага «Хатиранинг эри келса мени чақиргин» деб тайинлади-да, палаталарни айланди. Бир пайт ҳамшира уни аёллар палатасига чақириб қолди.

Ўша ўзи билган қўнғиз мўйлов йигитни Хатиранинг ёнида учратаркан, Саломат опа гўё биринчи дафъа кўраётгандай лоқайдлик билан сўрашди. Ҳордиқда доктор опага тўқнаш келмаслигига буткул ишониб бамайлихотир суҳбатлашиб ўтирган Маъмуржоннинг нафаси ичига тушди. Ундаги саросималикни Саломат опа ич-ичидан сезди, буни ўзидан қаттиқ узр сўраётганга йўйди... Йигит қимтина-қимтина кетиш тараддудига тушганди, Саломат опа: «Бемалол ўтираверинглар. Мен кейинроқ кирарман» дея, Хатирани ҳайрон қолдириб, кетига тисарилди... У узун коридорда у ёқдан бу ёққа бориб келиб турганда, Маъмуржон палатадан чиқди. Саломат опа уни «бир минутга» деб врачлар хонасига бошлаб кирди...

У энди кун ора хотини олдига келадиган, хотинининг палатадошлари билан эгилиб-букилиб саломлашадиган, ҳар келганида доктор опага ҳам бирров учраб ўтадиган бўлиб қолди. Ўзига етгудай бу кервоз, олифта йигит нечук бундоқ мулойим тортиб, сертавозе бўлиб қолди, буни Саломат опадан бошқа ҳеч ким билмасди. Хатира илҳақ бўлиб устозидан ўз эри хусусида бирон фикр эшитгиси келганди, Саломат опа қисгагина қилиб: «Эрингни кўрганимдан хурсандман. Бир-бирингизга узукка кўз қўйгандай ярашиб тушибсизлар. Қўша қаринглар», деб қўйди.

— Хулласи, — деди ҳикоясини охирлаб Қосимжон, — Саломат Полвонованинг нечоғлик ўзини тутиши, бағри кенглиги, муомаласи-ю, равиш-рафтори худди турмушидан, ишидан жуда мамнун кишини эслатарди. Уч-тўрт ҳафта у билан бирга бўлиб, турли-туман воқеалардан сўзлашдик, қариндошлардай қадрдон, сирдош бўлдик-ку, аммо у ўз оилавий аҳволидан ҳеч оғиз очгани йўқ. Кейинроқ бировдан «Унинг эри ёш чоғида ташлаб кетган» деб эшитдим. Бунинг қанчалик тўғрилиги-ю, сабабини билолмадим...

Ижодий союзларда

ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИДА

Ўзбекистон Ёзувчилар союзида Бухоро яҳудийлари адабиёти кенгаши тузилди. Бу кенгаш шу миллатга мансуб прозаиклар, шоирлар, драматурглар, адабиётшунослар, танқидчиларни бирлаштирди. Драматург Арон Шаломаев кенгашга бошчилик қилмоқда.

«Ҳой, нозанин» деб атаган кеча кенгашнинг дастлабки тадбири бўлди. Кечада сўз усталари, шунингдек маданият ва санъат арбоблари йиғилдилар, авторларнинг ўзлари ўқиган шеърлар, проза асарларидан парчалар, шунингдек рус ҳамда ўзбек тилларига таржима қилинган шеърлар ва проза асарларидан парчалар янгради. Ўзбекистон санъат усталари катта концерт қўйиб бердилар.

Эндиликда Ёзувчилар союзида уйғур, қрим татар, корейс ва бухоро яҳудийлари каби кичик халқлар адабиётларининг тўртта кенгаши ишлаб турибди. Бу кенгашлар миллий маданиятларни ривожлантириб, халқлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлаши лозим.

ЖЮРИСИЗ КЎРГАЗМА

Ўзбекистон Рассомлар союзининг залида катта экспозицияни ташкил этишда виставка комитети биринчи марта қатнашмади. Одатдагидек асарлар танлаб олинмади. «Баҳсли» асарлар жўшқин муҳокама қилингани йўқ. Ҳар бир рассом илк бор ўз коллекциясидан унинг назарида энг яхши ҳисобланган иккита асарни ўзи танлаб олиш ҳуқуқига эга бўлди.

Беш юздан кўпроқ картиналар, график асарлар, ҳайкаллар ана шу «жюрисиз кўргазма»ни ташкил этди. Ном чиқарган мўйқалам усталарининг полотнолари ёнида ёш рассомларнинг асарлари ҳам қўйилганди. Баҳо бериш ҳуқуқи томошабин ихтиёрида эди. Томошабинлар ҳам ўз фикрларини билдирдилар. Фикр-мулоҳазалар дафтарида ёзувлар кўп эди — кимгадир бир нарса ёққан, баъзи бир нарсалар эса унча ёқмаган....

Кўргазма ҳар бир рассом ижодиётининг кучли ва заиф томонларини намоён қилди. Ижодий союзда кўргазмаларни ташкил этишнинг шундай формасидан илк бор фойдаланилди. Бу ердагилар шундай экспозицияларни бундан буён ҳам ташкил этиш ниятидадирлар.

(ЎзТАГ).

Қўшиқ

Дунёдаги энг буюк қудрат
Шубҳасиз куй-қўшиқдир фақат.
Ундаги куч, мусиқа сеҳри,
Тош қалбнинг ҳам уйғотур меҳрин.
Бу муҳаббат, бахт замонида,
Ҳижрон ва ё висол онида,
Ошиқ дилга қўшиқ ҳамнафас,
Қўшиқсиз бу ҳаёт яшнамас.
Олам юзин кўрганим замон,
Қўшиқ тинглаб олганман ором.
У онамнинг алласи эди,
Порлоқ ҳаёт алласи эди.
Шундан бери тинглайман қўшиқ.
Гоҳо ўзим куйлайман жўшиб.
Қўшиқ тутиб қўлларимга тор,
Мени мангу этган бахтиёр.

Ўринбой ЭРМАТОВ.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

Планларни китобхонлар тузишмоқда

МОСКВА. «Книжная палата» нашриётида эндигина чиққан Б. Васильев ва К. Воробьев қиссаларининг тўпламларига тўла асос билан: Диққат! Планни китобхон белгилайди! деган сўзлар битилди.

Бир йилдан камроқ вақтдан буён ишлаётган ёш нашриёт ўз ишини китобхонлар талабини ўрганиш асосида қурмоқда. «Оммабоп адабиётлар кутубхонаси» туркумида пайдо бўлган иккита янги китобнинг ўз вақтида чиқарилишини ҳам кенг социологик тадқиқотлар аниқлаб берди.

— Замонавий ёзувчиларнинг, рус ва совет адабиёти классикларининг энг яхши асарларини оператив тарзда чиқариш, асоссиз равишда унутилган китобларга янги ҳаёт бахш этиш, Бутуниттифоқ китоб палатаси дурдоналари билан таништириш бизнинг бош мақсадимиз, — деди «Книжная палата» директори А. Курилко ТАСС мухбирига. — Чунки нашриётлар фаолиятини қайта қуришнинг мазмуни шундан иборатки, эндиликда китобхоннинг манфаатлари диққат марказига қўйилади.

«Книжная палата» ҳозирнинг ўзидаёқ социологик тадқиқотларнинг натижаларига кўра энг кўп овоз олган бешта китобни оммавий тиражда чиқарди. Уларнинг ичида А. Твардовскийнинг «Василий Тёркин», «Тёркин у дунёда», «Йироқлардан-йироқларга», «Хотира ҳуқуқи» поэмалари киритилган поэзия тўплами бор. Нашриёт коллективи бу китобдан тушган фойдани Василий Тёркинга ҳайкал қўйиш учун Совет маданият фондига ўтказишга қарор қилди.

Йил охиригача «Книжная палата» В. Биков, Д. Гранин, В. Тендряков, Н. Думбадзе, Ф. Искандер, В. Маканин, Б. Можаев, В. Пикуль, В. Шукшин, А. Платонов китобларини, фантастика ва детектив тўпламларини нашр этишни планлаштирган.

Арзон телевизорлар

Челябинск магазинларининг бирида нархи атиги 60—80 сўм турадиган оқ-қора тасвирдаги телевизорлар пайдо бўлди. Уларни «Полет» ишлаб чиқариш бирлашмасида очилган радиоаппаратларга фирма техника хизмати кўрсатувчи «Ғарант» маркази етказиб бермоқда. Бу ерда шаҳарликлар янги телевизор харид этганида, топширган эски телевизорлар яна «жонлантирилмоқда». Чорбоғчилар ва ҳаваскор боғбонлар бу янгиликка айниқса қизиқиб қарамоқдалар. Харидорларнинг талабларига мувофиқ, «Ғарант» мутахассислари илгари ўз саноатимизда ишлаб чиқарилган аппаратнинг ҳар қандай запас қисмлари ва узелларини магазин учун танлаб олмоқдалар.

Жамоатчилик асосида

Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти Мордова область ташкилоти кенгаши ҳузурида очилган жамоатчилик асосида ишловчи қабулхона халқ хўжалигида техника ижодкорлиги самарадорлигини оширишга ёрдам беради. Новаторлар кўпинча янгиликларни жорий этиш чоғида корхоналарда рўй берадиган келишмовчиликларни ҳал этиш учун истаган вақтларида шахсан ёки телефон орқали уларнинг авторлик ҳуқуқлари, ихтирочилик ва рационализаторлик тўғрисидаги қонунларга риоя этиш масалалари юзасидан бу ерга мурожаат қилишлари мумкин. Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти ташкилоти аъзоларининг, экспертлар, юристлар, социологларнинг қабулхона ишида қатнашиши туфайли техникавий ижод билан шуғулланадиган кишиларга кўпдан-кўп масалалар юзасидан маслаҳатлар бериш, уларга аниқ ёрдам кўрсатиш таъминланди.

[ТАСС].

КАРЕЛИЯ АССР. Валаам давлат тарихий-меъморчилик ва табиат музей-қўриқхонаси директори лавозимига Бутунроссия конкурси эълон қилинганлиги муносабати билан сўнгги ойларда мамлакатимиз кенг жамоатчилигининг эътибори Валаамга қаратилган эди. Конкурсда юздан зиёд киши иштирок этди.

СУРАТДА: Валаам ибодатхонаси. Бу иморат XIV аср бошларида новгородликлар томонидан бунёд этилган бўлиб, бир неча марта шведларнинг ҳужумини даф этган. 1611 йили шведлар уни яксон қилганлар. Бино 1715 йилда қайта тикланган. У XVIII — XIX асрлар меъморчилик ёдгорлиги ҳисобланади.

С. Майстерман фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

Янги китоблар

«ДИН НИҚОБИДАГИ ҚАЛЛОБЛАР»

«Ёш гвардия» нашриёти ана шу номдаги китобни босмадан чиқарди. Китобга 15 нафар журналистнинг турли худоларни рўкач қилиб, содда ва ишонувчи кишилар ҳисобига йиллар давомида кун кечириб келаётган товламачи ва фирибгарлар ҳақида ҳикоя қилувчи памфлетлари, репортажлари ва очерклари киритилган.

«Динга ишонувчиларнинг кўпчилиги софдил меҳнаткашлар, муносиб граждандар, Советлар мамлакатининг ҳақиқий ватанпарварларидирлар, — деб ёзишади муаллифлар китоб муқаддимасида. — Уларнинг маънавий мураббийлари — турли йўналишдаги дин арбоблари ўз қавмлари билан бирга Ватан фаровонлиги, Ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш йўлидаги умумхалқ ишига ҳисса қўшмоқдалар... Лекин, афсуски, диндорлар орасида ўз шахсий манфаатини ўйлайдиганлар ҳам бор. Динни ниқоб қилиб олган қаллоблар ҳар қандай шароитда ҳам ўз эҳтиёжлари ва манфаатлари йўлида мослашиб оладилар...».

Китобда Конституцияда белгилаб қўйилган виждон эркинлиги принципинигина эмас, айни вақтда ўзи сиғинадиган дин қоидаларини бузаётган кишилар ҳақида ҳикоя қилинади. Тўпламда жуда кўп фактлар келтирилган, бир талай одамлар, шу жумладан дин билан алоқасини узиб, тўлақонли ижтимоий ҳаёт йўлига ўтиб олган кишилар тақдири тасвирланган.

Республикада дин ниқобидагиларга қарши руҳдаги бу дастлабки тўплам турли дунёқарашдаги кишиларга — атеистларга ҳам, диндорларга ҳам мўлжалланган. Муаллифлар атеистларга фақат конкрет ишлар билан, шахсий актив ҳаётий позиция намунаси билан илмий дунёқарашни шакллантириш, коммунизмнинг онгли бунёдкорини тарбиялаш мумкин эканлигини эслатадилар.

БЕРУНИЙ ВА МАТЕМАТИКА ДАРСИ

Мутафаккир олим Абу Райҳон Беруний ҳаётига бағишланган ўқув фильми мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларида таълим олаётганларга математика ва астрономия, физика ва география, тарих ва бошқа фанлар соҳасидаги билимларини кенгайтиришга ёрдам беради. Фильмни республика Маориф министрлигининг буюртмасига кўра К. Д. Ушинский номли ўқитувчилар малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш марказий институти ходимлари яратганлар.

Фильмда Берунийнинг кўп қиррали фаолияти, унинг 150 та асарида мужассам бўлган илмий дунёқарашлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Олий мактаб янгиликлари

МУТАХАССИСЛАР БУЮРТМАГА КЎРА ТАҚСИМЛАНАДИ

Тошкент Автомобиль транспорти ва йўллари институтида студентлар тақсимоти ғалати бўлди. Бу ерда шартнома системаси жорий этилди. Бу шартномага мувофиқ, олий мактаб мутахассислари керак бўлган корхоналарни олдиндан аниқлаб, кадрларни буюртмага мувофиқ тайёрлаш тўғрисида шартнома тузади.

Илгари олий мактабларга битирувчиларни тақсимлаш плани юқоридан, министрликдан берилар эди. Чунончи, кўпинча мутахассислар реал эҳтиёжларни назарда тутмаган ҳолда бирон-бир корхонага юбориларди. Инженер кадрларни тайёрлаш сифати ҳам дурует эмасди — ишлаб чиқаришга келган ёш мутахассислар ишлаб чиқаришни ташкил этиш усулларини, техника янгиликларини билмаган ҳоллар ҳам бўларди. Эндиликда эса олий мактабнинг ўзи алоқа боғлаб, турли корхоналар билан шартномалар тузади, битириб чиққанларнинг ишга жойлашишини назорат қилиб боради.

Институтда тузилган ўқув-ишлаб чиқариш илмий маркази олдига олий мактаб билан идоралар фаолиятини мувофиқлаштиришгина эмас, шу билан бирга таълим-тарбия, илм-фан ва ишлаб чиқаришни бир-бири билан чуқур интеграциялаш жараёнига ёрдам бериш мақсади ҳам қўйилган. Шу марказ иштирокида, мисол учун, республика Автомобиль йўллари қуриш ва улардан фойдаланиш министрлигининг 38 та корхонаси ҳамда ташкилотлари билан керакли мутахассислар тайёрлаб бериш тўғрисида шартномалар тузилди.

Бу йил халқ хўжалигининг турли тармоқларига институтни битирган 300 га яқин киши — автомобиль йўлларини қурувчилар ва механиклар, автотранспортни ишлатиш ва йўл ҳаракати мутахассислари келади.

(ЎзТАГ мухбирлари).

ҲАЁТГА МУҲАББАТ

Очерк

ТОҒ қишлоғини душман қўйиб кетган миналардан тозалаш керак эди. Топшириқ жуда нозик, ўта масъулиятли. Каримжон Алимжонов бўлинмасига ана шу группага ёрдам бериш топширилди.

Июль қуёши борлиқни қиздиради. Айниқса, кундуз куни ишлаш жуда қийин. Тирик жон борки, ўзини соя-салқинга олади. Ҳатто эрталаб яқин-узоқда ўтлаб юрган қўй-қўзилар ҳам кўринмайди. Фақат жангчиларгагина иссиқ ўз таъсирини ўтказолмагандек туюлади. Улар тоғ йўлларини эҳтиёт билан миналардан тозалашади. Озгина шошқалоқлик жуда қимматга тушишини улар яхши билишади. Лекин қандай бўлмасин ишни бугун тугатишлари зарур. Ахир эртага бу йўлдан яна минглаб йўловчилар — деҳқонлар, қариялар ва болалар ўтади. Уларнинг ҳаёти мана шу сўқмоқларнинг хавфсизлигига боғлиқ.

Кечга бориб йўл миналардан батамом тозаланди. Шунда ҳам атроф яна синчиклаб текшириб чиқилди. Қуёш уфққа ёнбошлаб, ярим палла тарвуздай қизариб бота бошлади. Жангчилар пастга қайтиб тушишди.

— Чодир тикиб, шу ерда тунаймиз, — деди командир. — Эртага қўшни қишлоқда ишни давом эттирамиз. Соқчилик қилувчилар, вазиятни кўриб турибсизлар, «тиқ» этган товуш ҳам эътиборингиздан четда қолмасин.

Ҳамма ҳам жисмоний, ҳам асабий қаттиқ чарчаганди. Йигитлар чодирларни тиклаб, овқатланишди-ю, дам олгани ётишди.

Ҳадеганда Каримжоннинг кўзларига уйқу келавермади. Катталар билиб айтган экан. Киши жуда толиқса ҳам ухлаши қийин бўлади. У анчагача болалиги ўтган кўчаларни, ота-онасини, синфдош ўртоқларини ўйлаб ётди: «Уйдагилар ҳам ҳозир дам олиб ётишгандир. Ойим ҳар куни почтальоннинг йўлини пойласалар керак. Ўзиям анча бўлибди ёзмаганимга. Эртага албатта ёзиб юбораман». Шундай хаёллар билан кўзи илинди.

Борлиқ қоп-қоронғу, тонг отишига ҳали бор эди. Соқчилар ўз ўрнида сергак турар, қуролдошлари ором оларди. Яна икки соатдан кейин тонг отади, солдатнинг хизматдаги яна бир куни бошланади. Бор-йўғи икки соатдан кейин...

Кутилмаганда тун сукунатини миномётнинг чинқирган овози бузиб юборди. У тўғри чодирлар тутилган ерга тушиб, чор-атрофни ларзага солди. Кетидан иккинчиси, учинчиси... Палаткалар гуриллаб ёна бошлади, қаттиқ отишма бошланди.

Биринчи снаряд Каримжон бўлинмаси дам олаётган чодир ёнига тушганди. Кучли тўлқин уни ирғитиб ташлади. Боши қаттиқ бир нарсага урилди-ю, кўзлари тиниб ҳушини йўқотди. Орадан уч-тўрт дақиқа ўтар-ўтмас у ўзини ўнглаб турмоқчи бўлди. Бўлмади. Оёқлари унга бўйсунмасди. «Туриш керак, қандай бўлмасин туриш, — ўзича ўйларди у. — Ташқарига чиқиб олсам бас». Пайпаслаб автоматини топди. Чалқанча ётган жойидан даст қўзғолиб ўтирдию, даҳшатдан инграб юборди: ўнг оёғи тиззасидан узилган, чап оёғи шалвираб осилиб қолганди. «Барибир бу ердан чиқиб олиш керак». У ёнбошига ағдарилиб эмаклай бошлади. Кул бўлаёзган палатка пастлаб босиб келар, чарсиллаган чўғлар юз-кўзига сачрарди. Хавф кучайди. Орқада ўқдорилар бор эди, ҳар дақиқада портлаши мумкин.

— Карим, қаердасан, Карим?

Каримжон ҳамшаҳри Забихилланинг овозини таниди. Жавоб бермоқчи бўлиб, оғзини очди-ю, алангa зўридан дами қайтди. Забихилла чодир ичига отилиб кирди. Унинг ҳам юз-кўзлари, кийимлари қорайиб кетганди. Дўстининг иккала қўлтиғидан даст кўтарди.

— Бардам бўл, Карим, — ташқарига судрай бошлади у. — Оловдан чиқиб олсак бас.

Забихилла тисарилаётиб қоқилиб ўтириб қолди. Эпчиллик билан ўрнидан туриб яна судрашда давом этди. Чиқиб олгач Каримжонни даст кўтариб панага югурди. Орқадан портлаш овози эшитилди...

...Ўша ернинг ўзида уни операция қилишди. Тўрт соат давомида врачлар жасур солдатнинг ҳаёти учун курашишди. Каримжон кўп қон йўқотганди. Қон группаси эълон қилинганда ҳамма жангчилар бараварига югуриб келишди. Йигитлар навбат кутиб турарди. Охирида турганнинг сабри чидамади: «Ўртоқ ҳарбий врач, мендан керагича олақолинг, қоним кўп».

Тўрт соатлик курашдан сўнг, Каримжонинг ҳаёти сақлаб қолинди. Лекин оёқларини кесмасликнинг иложи бўлмади. Мадори қуриган Каримжон дарров ухлаб қолди. Анчадан кейин ўртоқлари замбилни авайлаб кўтарганча вертолёт томон юришгандагина Каримжон кўзларини аста очди. Ёнида ҳарбий врач ва бир неча солдат-офицерлар келишарди.

— Иродали йигит экансан, солдат, — деди ҳарбий врач. — Мардона туриб бердинг. Бу ёғига ҳам шундай бўл, ҳаммаси яхши бўлади. Омон қолганинг — катта бахт.

Вертолёт эшиги олдида у билан кузатувчилар бирма-бир хайрлашишди. Охирида Забихилла дўсти томон эгилди.

— Раҳмат сенга, Забихилла, — пичирлади Каримжон.

— Қўйсанг-чи. Бу ҳаммамизнинг оддий бурчимизку! Тез тузалиб кет. Тошкентга қайтганимда ўзинг кутиб оласан. Ҳаммаларига салом айт. Муҳими тушкунликка тушма.

...Вертолёт осмонга кўтарилди.

...Самолёт ерга қўнгач, «пувв» этиб чуқур нафас олди. Ундан сал нарида «Тез ёрдам» машиналари шай турарди. Каримжонни ҳам ўша автомобиллардан бирига ўтказишди. Тиғ теккан жойлар унга қаттиқ азоб берар, тез-тез ҳушидан кетарди.

Аъзои бадани яна қизиб, алаҳсирай бошлади. Иккала сонининг кесилган жойига кимдир гўё чўғ босиб турарди.

— Ойи!!!

— Яна озгина чиданг, ҳозир госпиталга етамиз.

Каримжон кўзларини очди. Бошида ўтирган оппоқ халатли қизни элас-элас кўрди.

— Ҳозир қаердамиз?..

— Тошкентда, — деди ҳамшира. — Бир оздан кейин госпиталда бўласиз. Зарур чораларни кўриб оғриқни қолдирадиган дори-дармон беришади. Фақат кўп гапирманг, илтимос.

— Унда... сиздан ҳам илтимос, уйимга хабар берсангиз... Ўғлингиз шу ерда, фақат хавотир оладиган жойи йўқ десангиз. Ҳа айтгандай, ҳовлимиз Бирликда, Шароф кўчаси иккинчи проезд... ўн саккизинчи уй...

— Хўп, хўп, ҳаммасини тушундим, — ҳамшира унинг пешонасидаги терларни артди. — Албатта етказаман, энди бир оз дам олинг.

МУҲАРРАМ опанинг анчадан буён мазаси йўқ. Йиқилиш баҳона бўлди-ю, оёғи қаттиқ лат еб, ётиб қолди. Унинг устига манави гипс ҳам жонига тегди. Врачларга айтса «Суяк тўла битиб кетсин, кейин оламиз» дейишяпти. Шундай бўлса ҳам дарди кўзига кўринмайди, бутун хаёли ўғлида. Сўнгги кунларда алоқ-чалоқ тушлар кўриб юрибди. Кўнгли ғаш. Отаси ҳам ҳар куни эшикдан кира солиб сўрайди: «Ўғлингдан хат келдими?.. Ишқилиб омон бўлсин...»

Эшикнинг тақиллаши онанинг хаёлини бўлди. Ўнгланиб жавоб бергунча ҳовлидан Абдурасул аканинг овози эшитилди:

— Кираверинг, эшик очиқ.

Эшик очилиб, қиз боланинг салом бергани эшитилди.

— Ваалайкум ассалом, қани ичкарига, қизим... Онаси, меҳмон келди.

Муҳаррам опа ўзи томон келаётган меҳмонга қаради. Қошлари қоп-қора, келишган, истараси иссиқ қиз айвонга кириб келди.

— Ассалому алайкум, холажон.

— Келинг айланай, — алик олди Муҳаррам опа,— Узр, туролмадим.

— Ҳеч қиси йўқ, холажон.

Ҳол-аҳвол сўрашиб бўлишгач, Муяссар (у ўзини шундай деб таништирганди) Каримжондан кўпдан-кўп салом олиб келганини айтди ва туришга рухсат сўради.

— Вой боламни кўрган кўзларингиздан айланай, — севиниб кетди она. — Ўзи соғ-саломатми, тинчми? Яна озгина ўтиринг қизим, боламни бағримга олиб келгандек бўлдингиз. Илойим серфарзанд, сердавлат бўлинг.

Қиз ерга қаради, зарур ишлари борлигини айтиб қўзғалди. Онаизор ноилож рухсат берди-ю, унинг бир гапни айтолмаганини дил-дилидан сезди. Яна юрагида ғашлик, қалбида оғриқ пайдо бўлди.

Меҳмонни кузатгани чиққан Абдурасул акага ҳамма нарса аён бўлди: у эшик олдида қотиб қолди.

Она ортиқ тоқат қилолмади. Бор кучи билан эшик томон сурилди. Назарида улар кетиб қолаётгандай жон ҳолатда ўрнидан туриб гипсли оёғини ерга қўйди-ю, додлаб юбориб зинадан йиқилди. Шунча азобларга қарамай эмаклай бошлади.

— Болам!..

Абдурасул ака ҳовлига югуриб кирди ва ерда йиқилиб ётган Муҳаррам опани турғизди.

— Хавотир олма, ўғлингга ҳеч нарса қилгани йўқ, — деди ота ёшли кўзларини ундан олиб қочиб. — Ҳозир қизинг Мукаррам билан хабар олиб келамиз.

— Менам бораман, — фарёд солди она. — Олиб кетмасанглар эмаклаб бўлса ҳам бораман.

Олиб кетмаса бўлмаслигини Абдурасул ака тушунди, «онаизорда». Қизи ва келинини чақирди-да, унга қарашни буюриб, ёшли кўзлари билан такси топиб келгани кўчага чиқди.

Машинада кетиб боришаркан, Муҳаррам опа йиғидан ўзини тия олмас, ота уни юпатаман деб ўзи ҳам эзиларди.

Етиб келишгач Абдурасул ака ўғлининг олдига кириб чиқмоқчи эди, рухсат беришмади. Ялиниб-ёлворишлар бекор кетди.

— Айланай сиздан, ўғлим шу ерда ётибди, беш минутга кириб чиқай, — илтижо қилди она. — Барака топинг.

Эшик оғаси «йўқ» деди.

— Ахир мен онасиман!..

Шу пайт госпиталга кириб кетаётган бошлиқлардан бири онага қаради ва навбатчига ўгирилиб: «Майли, кирсинлар» — деди.

Муҳаррам опани Каримжон ётган бўлим бошлиғининг хонасига олиб киришди.

Ҳарбий врач унинг рангини кўрди-ю, ўрнидан туриб кетди. Ўтказиб, графиндан сув қуйиб узатди:

— Ичинг!

— Олдин ўғлимнинг олдига олиб киринг.

— Ичинг деяпман сизга! — буюрди врач. Кейин гипсга қараб бошини чайқади. — Эҳ, . «мамаша», «мамаша» оёқни соб қипсиз-ку!

Муҳаррам опа шундагина оёғига қаради. Оппоқ гипс қора қонга бўялганди.

— Ҳеч оғриётгани йўқ, уйга бориб яхшилаб боғлаб оламан. Фақат...

— Алимжонов ҳозир дам оляпти, — деди бўлим бошлиғи. — Озгина сабр қиласиз.

У шундай деб ҳамширани чақирди ва дори-дармон қилиб онанинг оёғини қайтадан боғлаб қўйишни буюрди.

..Бир оздан кейин уни ўғлининг олдига олиб киришди. Она палатага кириб остонада бир муддат туриб қолди. Наҳот алпқомат, юзларидан қон томиб турадиган жигаргўшаси, шунчалар озиб, кичрайиб қолган бўлса. Муҳаррам опанинг кўзларидан яна дув этиб ёш оқди, лекин ўзини тутди. Аста юриб ўғлининг тепасига борди. Каримжон эса жимгина шипга тикилиб ётар, палатага ким кириб чиқяпти, иши йўқ эди.

— Каримжон!.. Болагинам...

Солдат сергак тортди. Анчадан буён эшитмаганди ўзи учун ана шу энг меҳрибон сўзни. Ёнига ўгирилди-ю, ўкириб юборди:

— Ойижон!..

Она ўғлини маҳкам қучганча юз-кўзларидан ўпар, йиғлар, алланималар дер, аммо нима деяётганини ўзи ҳам тушунмасди. Ҳарбий врач юзини деразага ўгирди, ҳамшира икки қўли билан юзини беркитди.

КАРИМЖОН уйда хомуш ўтирарди. Нима қилишни билмайди. Уйдагилар, ўртоқлари унга меҳрибончилик қилишгани сайин ўзини ноқулай сезади. Айниқса, ота-онасининг ягона дарди ўзи бўлиб қолганидан, иккаласининг юзидаги ажинлар кўпайганидан эзилади. Уларга қандай ёрдам беришни билмайди.

Остонада онаси кўринди.

— Нима овқат қилиб берай, Ўлмасжон!

Госпиталдан чиққандан буён Муҳаррам опа ўғлини шундай деб чақирарди.

— Қорним тўқ ойижон, кейинроқ...

— Ундай дема болам, бирга овқатланамиз.

Каримжон онасига қаради, шу туришида раъйини қайтаришга ботинолмади.

— Майли, ойи. Сизга нима ёқса, менга ҳам шу.

...Кечки овқатдан кейин дастурхон атрофида ота, она ва Каримжон қолишди.

— Ўғлим, — гап бошлади Абдурасул ака. — Мана, госпиталдан келганинггаям анча бўлди. Қўлтиқтаёқда юришга ҳам ўрганиб қолдинг. Шу сен билан Наманган томонларга бориб дам олиб келсак. Биласан, Чустда қадрдонларим кўп. Уларниям кўриб қайтардик.

«Бояқиш ота. Нима қилсам ўғлимнинг кўнгли ёзиларкин деяптилар. Майли, ўзлариям кейинги пайтда жуда сиқилиб кетдилар».

Водийда яшовчиларнинг ўта меҳмондўстлиги азалдан маълум. Бундан чустликлар ҳам мустасно эмас. Ота-бола қайси хонадонга киришмасин, бошларига кўтариб кутиб олишди.

Абдурасул ака яқинларидан бири билан азалдан борди-келди қиларди. У киши фронтда бўлган, ҳаётида кўп қийинчиликларни кўрганди. Унинг қизи Гавҳар ҳам илгари Каримжон ҳақида бир-икки эшитганди. Абдурасул ака қадрдонига ўғлининг бошидан кечирганларини батафсил ҳикоя қилди. У кишининг қалбида Каримжонга нисбатан бўлакча меҳр уйғонди. Меҳмонлар кетгач, бу ҳақда уйдагиларга гапириб берди. Буни Гавҳар эшитдию, тинчи йўқолди. Қалбида Каримжонни яна кўриш истаги туғилди. Кўп ўтмай икки ёш учрашишди. Дилларида айтадиган гаплари кўп эди, аммо ҳаяжон, энтикиш устун келди. Лекин икки юрак бир-бирини шундай ҳам тушунди.

Тўй май ойига белгиланди. Келин келадиган куни Абдурасул аканинг хонадонига одам сиғмай кетди. Дарвоза олдида карнай-сурнай садолари янграганда ота-она севинчдан юм-юм йиғлашди.

Эрталаб маҳалла дастурхончиси келин номидан эл-юртга салом берди: «Ассалому алайкум, келин салом!»

* * *

Ҳовлида икки қизалоқ чопқиллаб ўйнаб юришибди. Бири-биридан ширин. Муҳаррам опа гоҳ йиғлаб, гоҳ кулиб ўтган кунларни эслайди. Каримжон онасининг елкасидан қучиб кулади:

— Нега йиғлайсиз энди, ойи, ҳаммаси яхши бўлиб кетдику!

— Қийналганларинг кўз олдимдан ўтаверади-да болам, — дея она менга юзланади. — Ўғлимни Ўлмас, келинимни, йўқ-йўқ, қизимни Гавҳар дейман. Гавҳардан бир умр миннатдорман. Барака топсин. Болам протезга ўрганолмай юрган кезлари инграса ингради, кулса кулди. Доим атрофида парвона. Ширин гапини ҳеч кимдан аямайди.

Айвонга катта қизи — уч ёшли Гўзал югуриб киради:

— Ада, эртага мошинайизда мани ўйнатгани оборасиз-а?

— Обораман қизим, обораман.

— Морожниям оберасиз-а?

— Обераман.

Қизча шодон қийқириб яна ҳовлига чиқиб кетади. Уни кўргани чиққан синфдош ўртоқлари Шуҳрат ва Адҳам билан ўқувчилик йилларини эслашади.

— Булар ҳар куни шу ерда, — дейди мамнун. — Ҳеч ёлғизлатиб қўйишмайди. Фақат кундуз кунлари демаса...

— Ҳозир ишламаяпсизми?

— Кошки эди мунтазам бир жойда ишласам. Кооперативга аъзо бўлиш мақсадида бир-икки идорага бориб учрашдим . Инвалид экансиз, деб рози бўлишмади. Кооперативларнинг асосини пенсионер ва инвалидлар ташкил этиши керак эмасми? Қийналсам адам ёрдам берадилар, ошпазлик қўлларидан келади. Йигит киши уйда ўтираверса бўлмас экан, ишлагани маъқул-да.

...Гаплашиб ўтириб оқшом тушганини ҳам сезмай қолибмиз. Рухсат сўраб ўрнимдан қўзғалдим. Осмонга юлдузлар чиқибди. Қаердадир чигирткaнинг чириллаши эшитилади. Баҳор ҳавоси кишига қандайдир ажиб бир завқ бағишлайди. Хайрлашиш учун Каримжонга қўл узатдим.

— Энди ўйлаб кўрсам илгари бекорга сиқилиб юрган эканман, — деди Каримжон ҳам қўлини узатаётиб. — Ота-онам, хотиним, ака-укаларим, фарзандларим, қадрдон дўстларим бор. Бахт дегани шу эмасми. Орзуларим кўп ҳали.

Хаёлга толаман. Йигит киши ҳаётида паст-баланд довонлардан, синовлардан ўтиб бораркан. Ундан ҳар ким ҳар хил ўтади. Каримжон эса биринчисидан мардона ўтди. Демак, ҳаётини ёмон бошламади. Муҳаррам опа айтганидек у Ўлмас! У ҳаётни севиб яшайди.

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

СУРАТДА: Каримжон рафиқаси Гавҳар ва қизлари билан.

Р. Шарипов фотоси.

РЕДАКЦИЯДАН: Каримжон ўзини қўлга ола билишда унга мадад — ота-она меҳри, ёр садоқати ва жажжи қизалоқлари. Бу жасур солдат ҳаётининг давомини гўзал қилишга катта ҳисса қўшаётган ИНСОНлар. Яна ака-укалари, дўстлари. У асосий бахтни шунда деб билади. Шунинг учун ҳам майда-чуйда ташвишларга эътибор бермай қўйган. Ҳали суҳбат орасида гапириб ўтганди. «Тошкент автомобиль ва йўллар институтини иккинчи курсдан ташлашга мажбур бўлдим. Нега дейсизми! Биринчи дарс бу корпусда бўлса, иккинчиси бошқасида. Бири биринчи қаватда, иккинчиси тўртинчида. Гоҳида лифт ишламайди, қўлтиқтаёқ билан тушиб чиқаверишнинг ўзи бўлмайди».

Институтда шуларни ҳисобга олишса бўлмасмикин! Яна шуни сездикки, бу оилага на оталиқ ташкилотлари, на Акмал Икромов район комсомол комитети ходимлари етарли эътибор беришади.

Яқинда у дала ҳовли сўраб яна мутасадди ташкилотларга мурожаат қилди. Наҳотки у ўз истаган районидан вақтида дала ҳовли ололмаса! Ўша кишилар унинг биринчи группа инвалидлигини ҳеч ўйлашдимикин!

«Чархпалак»

«Ералаш» киножурналининг укаси дунёга келди. Унга «Чархпалак» деб ном бердилар. Шундай қилиб, республика «Наштар» сатирик киножурналининг болалар учун иловаси пайдо бўлди.

— «Чархпалак»ни ташкил этишни замоннинг ўзи тақозо этди, — дейди «Наштар» киножурнали масъул секретари Э. Зоҳидов. — Айтиш мумкинки, шу пайтгача сатира ва юмор бизнинг болалар киномизда жуда камдан-кам кўринар эди. Ўйлаймизки, эндиликда бу жанрлар катта истиқболга эга. Бинобарин, ўсиб келаётган ёш авлодни тарбиялашда кўпгина муаммолар йиғилиб қолган. Уларни ўрганиш, ҳал этиш йўлларини излаш лозим.

«Чархпалак»нинг биринчи сони яқин дам олиш кунларидан бирида республика телевидениеси орқали кўрсатилади. Унга «Баракалла, Маматқулов», «Дадамларга раҳмат» ва «Интиқом» деган саҳифалар киритилган. Ҳозир уларнинг мазмунини айтиб ўтирмаймиз. Яхшиси, кўрганингиз маъқул. Фақат экранда бор-йўғи икки-уч минут кетадиган ҳар бир сюжетда киноя ҳам, ўткир заҳарханда ҳам, қувноқ ҳазил ҳам бор. Киносатира қуроли мунофиқ, эркатой, лаганбардор болаларга қаратилган. Экран сатирасида кулги орқали катталар билан ўсмирлар ўртасидаги муносабатларга доир ўткир масалалар ҳам очиб ташланади.

«Чархпалак» дастлабки қадамини ташламоқда. Лекин у тўла куч ва шиддат билан айланиши учун ёрдам керак. Гап шундаки, «Наштар» журналининг болаларга аталган бу биринчи иловаси тежалган маблағлар ҳисобига киножурнал ходимларининг ташаббуси билан тайёрланди. Унинг кейинги сонлари учун маблағ зарур. «Ўзбекфильм» киностудияси ажратадиган маблағ эса етарли эмас. Эҳтимол, республика халқ маорифи органлари, Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитети ва В. И. Ленин номидаги Совет болалар фондининг республика бўлими ўзининг таъсирчан сўзини айтиб, бу ишда ёрдам берар?

Умуман олганда, болалар киножурналининг тақдири билан ўсиб келаётган ёш авлодни тарбиялашга алоқадор бўлган кўпдан-кўп ташкилотлар ва идоралар қизиқиши лозим. Бошланган яхши иш тўхтаб қолмаслиги керак. Айни вақтда редакция ходимларининг қўлида ҳам мактаб ҳаётига, болаларнинг дам олиш масалаларига бағишланган анчагина сценарийлар тўпланиб қолган.

(ЎзТАГ мухбири).

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Доимий ҳамроҳимиз

СУМКАЛАР ЧИНДАН ҲАМ ДОИМИЙ ҲАМРОҲИМИЗ БЎЛИБ ҚОЛГАН.

САФАРДА ҲАМ, РЎЗҒОР УЧУН ҲАРАЖАТГА ТУШГАНДА ҲАМ, ТЕАТРДА ВА СПОРТ МУСОБАҚАЛАРИДА ҲАМ УЛАР ҚЎЛИМИЗДАН ТУШМАЙДИ.

КАТТА ВА КИЧИК, СУНЪИЙ ЧАРМ ВА ПЛАЩЧБОП МАТОДАН ТИКИЛГАН, УЗУН ВА ҚИСҚА ТАСМАЛИ ҲАР ХИЛ КЎРИНИШДАГИ СУМКАЛАРНИ

ТОШКЕНТ ЧАРМ-ГАЛАНТЕРЕЯ ВА СПОРТ ТОВАРЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ ЕТКАЗИБ БЕРМОҚДА.

17—21 МАЙ КУНЛАРИ
«ЧИЛОНЗОР» МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИДА ЎТАДИГАН САВДО-КЎРГАЗМАСИДАН
ЎЗИНГИЗ МАЪҚУЛ КЎРГАН СУМКАНИ ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МИМКИН.

САВДО-КЎРГАЗМАДА ХЎЖАЛИК ВА СПОРТ СУМКАЛАРИ, ЭРКАКЛАРНИНГ КАМАРЛАРИ, ЧАМАДОНЛАР БЎЛАДИ.

«ЧИЛОНЗОР» МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ИДОРАСИ

1988 йил 16 майдан бошлаб

ТОШКЕНТ ШАҲРИ КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИГА ЯНГИ «ЭРКИН ҚУНИШ» БАДИИЙ ФИЛЬМИНИ ЧИҚАРДИ.

Сценарий муаллифи — Р. ИБРАГИМБЕКОВ.
Режиссёр — М. ТУМАНИШВИЛИ.
Ролларда: А. МЯГКОВ, А. ЗБРУЕВ, А. МИХАЙЛОВ ва бошқалар.

Фильм қаҳрамонлари — беш ўртоқ, парашют спорти мастерлари кутилмаганда драматик ҳолатга тушиб қоладилар. Улар ҳақида қотиллик билан боғлиқ шубҳа уйғонади...

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИНИНГ МАҲСУЛОТИ.

ГАГАРИН САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

1988 йилда

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ МАРОҚЛИ САЁҲАТГА ТАКЛИФ ЭТАДИ.

Болтиқбўйи бўйлаб самолётда сафар: **ДРУСКИНИНКАЙ — ВИЛЬНЮС — КАУНАС — АЛИТУС — ТРАКАЙ — ДРУСКИНИНКАЙ — ГРОДНО.** , 26 июндан 7 июлгача, 5 августдан 16 августгача.

Путёвка баҳоси — 278 сўм.

«МОСКВИЧ» аралаш авиа-туристик поезд маршрути бўйлаб: **МОСКВА — БОЛТИҚБЎЙИ**, 25 ноябрдан 11 декабргача, 7 декабрдан 20 декабргача.

Путёвка баҳоси — 328 сўм.

«УКРАИНА — ПРИКАРПАТЬЕ» авиамаршрути бўйлаб: **ВИННИЦА — ЖИТОМИР — МОДЖИБОЖ — УМАНЬ — КАМЕНЕЦ — ПОДОЛЬСКИЙ — КИЕВ**, 1 июндан 10 июнгача, 9 июлдан 18 июлгача, 29 июлдан 7 августгача, 19 августдан 27 августгача.

Путёвка баҳоси — 309 сўм.

АВИАМАРШРУТ — КИЕВ, 17 июндан 21 июнгача.

Путёвка баҳоси — 258 сўм.

АВИАМАРШРУТ — ҚОРА ДЕНГИЗ СОҲИЛИ: ОДЕССА — ДНЕСТРОВСКИЙ — КИШИНЕВ, 1 июндан 15 июнгача.

Путёвка баҳоси — 310 сўм.

ЯЛТА — СИМФЕРОПОЛЬ — СЕВАСТОПОЛЬ, 23 августдан 2 сентябргача, 2 октябрдан 12 октябргача.

Путёвка баҳоси — 277 сўм.

ЕРЕВАН — АНАРАН — ЭЧМИАДЗИН — СЕВАН КЎЛИ, 24 июндан 28 июнгача, 14 июлдан 18 июлгача, 25 августдан 29 августгача.

Путёвка баҳоси — 197 сўм.

АВИАМАРШРУТ — ОЛМАОТА, 28 сентябрдан 2 октябргача, 24 декабрдан 28 декабргача.

Путёвка баҳоси — 145 сўм.

Бориш ва қайтиш, овқатланиш, яшаш, экскурсия хизмати кўрсатиш ҳаражатлари путёвка қийматига киради.

Путёвкаларни нақд пулга, шунингдек пул ўтказиш йўли билан сотиб олиш мумкин.

Путёвкалар 21-22 май кунлари қуйидаги адресда сотилади: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 115-уй. УРСТЭ туристик-экскурсия путёвкалари сотиш бюроси соат 11 дан 20.00 гача ишлайди.

Ю. А. ГАГАРИН НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ТЕХНИКУМИ
21 май, 11 июнь соат 14 дан 16.00 гача
ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНЛАРИНИ
ЎТКАЗАДИ

Очиқ эшиклар кунига мактабларнинг 8-10 синф ўқувчилари ва уларнинг ота-оналари, шунингдек авиация техникумига кириб ўқиш хоҳишида бўлган, мактабларни илгари битириб кетган йигит-қизлар таклиф қилинади.

Очиқ эшиклар кунлари ўқувчилар техникум кабинетлари, лабораториялари, устахоналари билан танишадилар.

Техникум қошида техника ижодиёти кўргазмаси ишлаб турибди.

Барча масалалар юзасидан қуйидаги адресда жойлашган техникумнинг қабул комиссиясига мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, 6-алоқа бўлими, Куйбишев кўчаси, 12-уй (2, 3, 4, 13, 22, 25, 28-трамвайлар; 1, 3, 8, 10, 13, 16-троллейбуслар; 26, 52, 58, 68, 133-автобусларнинг «Революция хиёбони» бекати).

ТОШКЕНТ БОШ УНИВЕРМАГИ
ГУМ директори вакант вазифасига
КОНКУРС
ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
Конкурс муддати — 21 майгача.

Конкурсда олий савдо маълумотига ва савдо соҳасида раҳбарлик лавозимларида камида 5 йил иш стажига эга бўлган кишилар қатнаша оладилар.

ГУМнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин (Охунбобоев майдони).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
БИРИНЧИ МАРТА
20 МАЙДАН БОШЛАБ
ҲАР КУНИ
Москва шаҳрида ўтган Жаҳон Ёшлари ва студентлари фестивалининг лауреати
ФОЗИЛЖОН ЭГАМБЕРДИЕВНИНГ
ИЛЛЮЗИОН ПСИХОЛОГИК ЧИҚИШЛАРИ
Томошалар — соат 19.30 да; шанба куни — соат 16.00 ва 19.30 да; якшанба куни —соат 15 ва 18.00 да бошланади.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/V да **Фауст**, 18/V да **Дунёнинг яратилиши** (19.00), кичик экспериментал саҳнада **Телефон**, **Одам овози** (17.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА 17/V да **Юлдузли тунлар**, 18/V да **Зебуннисо.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/V да **Зўлдир**, 18/V да **Тошболта ошиқ**.

Кино

16 МАЙДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Ватан — «ПАРИЖ-ТЕХАС» (18.30, 20.45).
Восток — «СИНБАДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (**жуфт** соатларда).
Фестиваль (ёзги) — «ҚИСҚА ТУТАШУВ» (21.40).
Лисунов номли — «ҚИСҚА ТУТАШУВ» (Тоқ соатларда).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «АБАДИЯТ НИҲОЯСИ» (17, 20.00).
Дружба — «ҚИСҚА ТУТАШУВ» (17, 18, 19, 21.00); **«ЭРКИН ҚУНИШ»** (20.00).
Нукус — «АЁЛ ВА ИБЛИСЛАР» (18.30, 20.45).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «АЁЛ ВА ИБЛИСЛАР» (18.30, 21.00).
Чайка — «ОИЛАВИЙ ҲАЁТ» (17.30, 21.15).
Қозоғистон — «ҚИСҚА ТУТАШУВ» (17, 18, 19, 20.00).
Искра — «АБАДИЯТ НИҲОЯСИ» (17, 20.00).
К. Ёрматов номли — «ЭРКИН ҚУНИШ» (17, 21.00).
Ўзбекистон ССР 25 йиллиги — «СИРЛИ ВОРИС» (18.30, 21.00).

«ПАХТАКОР» МАРКАЗИЙ СТАДИОНИДА 18 МАЙ СОАТ 19.00 ДА. СССР 51-ЧЕМПИОНТИ УЧУН
1-лиганинг
«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ТАВРИЯ» (Симферополь).
командалари ўртасида

Футбол

Танаффус вақтида спортбуюм лотереяси ўйналади. Лотерея билетларининг серия номерлари 018001 дан 020000 гача.

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидаги 224-ўрта мактаб томонидан **Ҳакимова Мукаррам Нигматуллаевна** номига берилган Д-314460 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Узглавмедхозснаб» республика базасига берилган ГТ-1сериядаги 4898679 номерли, ГТ-1 серияли 4898680 номерли меҳнат дафтарчаларининг йўқолган
ТОЗА БЛАНКАЛАРИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг
ЎРТА ОСИЕ ЎСИМЛИКЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИГА
Инженер-конструктор-механик, инженер-конструктор-электрончи
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент области, Оржоникидзе райони, СамПИ алоқа бўлими (156, 165, 167, 491-автобуслар; 152, 153-маршрут таксилари билан В. И. Ленин номли метро станциясидан «Красная майка» санаторийси» бекатигача боради.) Телефон: 62-35-25.

«Узобувьторг» Тошкент область савдо базаси коллективи база директорининг ўринбосари Р. Зоҳидовга онаси **Ойбуви ЗОҲИДОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми
Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»
(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиш — 32-58.85; фан ва ўқув юртлари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар — 33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33.99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56.84; эълонлар — 33-81-42.

Р — 13929. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 19.30 да қўл қўйилган. [График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим]. А. 2123. Тиражи — 108. 100. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.